

- 1) INTRODUCCIÓ.**
- 2) CARACTERÍSTIQUES DE L'ALUMNAT.**
 - 2.1) CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE L'ETAPA.**
 - 2.2) CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DE L'AULA.**
- 3) SITUACIONS D'APRENENTATGE ADAPTADES A LES CARACTERÍSTIQUES DEL GRUP.**
- 4) OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA.**
- 5) SABERS.**
 - 5.1) SABERS BÀSICS.**
 - 5.2) SABERS ESPECÍFICS PER ÀREA.**
- 6) COMPETÈNCIES.**
 - 6.1) COMPETÈNCIES CLAU.**
 - 6.2) COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES PER ÀREA.**
- 7) AVALUACIÓ.**
 - 7.1) AVALUACIÓ GENERAL.**
 - 7.2) CRITERIS D'AVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENENTATGE PLANTEJADES.**
- 8) SITUACIONS D'APRENENTATGE.**
 - DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS.**
 - OBJECTIUS DIDÀCTICS.**
 - SABERS ESPECÍFICS.**
 - COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.**
 - CRITERIS D'AVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENENTATGE PLANTEJADES.**
- 9) MESURES D'ATENCIÓ PER A LA RESPOSTA EDUCATIVA PER LA INCLUSIÓ.**
- 10) METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.**
 - 10.1) METODOLOGIA GENERAL**
 - 10.2) METODOLOGIA ESPECÍFICA.**
 - 10.3) ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE.**
- 11) SELECCIÓ I ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS I MATERIALS.**
- 12) ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRENENTATGE.**
- 13) UTILITZACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ.**
- 14) FOMENT DE LA LECTURA.**
- 15) INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ I MODELS DE REGISTRE.**

1- INTRODUCCIÓ

Aquesta programació didàctica està basada en la Llei Orgànica 3/2020 (LOMLOE), de 29 de desembre, per la qual es modifica l'actual Llei Orgànica 2/2006 (LOE), de 3 de maig d'Educació. L'educació primària es regirà per allò disposat al Reial Decret 157/2022, de 1 de març, per la qual cosa s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes de la Educació Primària.

L'elaboració de la programació didàctica d'aula suposa un procés de reflexió global sobre la realitat educativa i social de l'escola. Per aquesta raó s'elaborarà responent a una sèrie de qüestions que aniran enfocant el seu contingut i ajustant-lo al context en el qual el centre escolar du a terme la seua tasca.

En l'etapa d'educació primària comença l'escolaritat obligatòria, la qual cosa propicia que hi pugue concorre l'alumnat que hi haja cursat educació infantil juntament amb d'altres que accedeixen a l'educació institucional per primera vegada. Això planteja problemàtiques diferents, que hauran de ser tractades convenientment fins a aconseguir un grup que funcione.

Mentre que els xiquets i les xiquetes amb experiència escolar anterior requereixen continuïtat i coherència en aquesta nova etapa, els de nou accés no tindran més remei que adaptar-se a un entorn diferent del de la llar, amb una disciplina que suposarà un reajustament intern important en el seu comportament habitual. Així mateix, des del principi, hauran de saber que l'objectiu principal de la seua assistència a l'escola no és cap altre que el d'aprendre, la qual cosa els pot crear tensions o obligarà al professorat a emprar estratègies metodològiques d'atenció personalitzada.

D'acord amb aquests paràmetres, l'educació primària a compleix la important missió de socialització i compensació, que es correspon amb l'inici de l'adquisició per part de l'alumnat de destreses instrumentals bàsiques (lectura, escriptura i càlcul) i la seua aplicació al medi i a la cultura, i amb el desenvolupament de la seua heteronomia, fins a arribar a l'autonomia personal, espacial i temporal, com també intel·lectual, social i moral.

Durant l'etapa, a poc a poc s'aniran refermant les destreses bàsiques mitjançant tècniques de treball que faciliten l'acostament a l'anàlisi de la realitat d'una manera més racional i objectiva. Les tasques adquiriran una complexitat creixent que es veurà facilitada per l'aprenentatge cooperatiu, tot iniciant-los en les primeres experiències autònomes. Tot aquest procés requereix una adequada atenció a la diversitat, d'acord amb les diferències individuals i dels diferents ritmes d'aprenentatge.

2 - CARACTERÍSTIQUES DE L'ALUMNAT

2.1 – CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE L'ETAPA

Les peculiaritats més rellevants de l'alumnat d'aquesta etapa, les quals condicionaran de manera decisiva la intervenció docent a l'aula, són les següents:

Desenvolupament afectiu

- a) Estabilitzen el control emocional i assenten i milloren els sentiments.
- b) Inicien la seua independència respecte dels referents més significatius, de camí cap a l'autonomia.

Desenvolupament psicomotor

- a) Coneixement i domini de l'esquema corporal.
- b) Coneixement i domini de les conductes motrius de base.
- c) Coneixement i domini de les conductes neuromotrius.
- d) Coneixement i domini de les conductes perceptomotrius.
- e) Coneixement i domini de la psicomotricitat gruixuda i de la fina.

El domini de la psicomotricitat permetrà millorar substancialment la comprensió i l'expressió de diferents llenguatges, particularment de l'escrit.

Desenvolupament cognitiu

- a) Es troben en el mateix estadi evolutivomaduratiu de desenvolupament intel·lectual, encara que cada vegada necessiten menys manipular per a la formació de conceptes i la categorització d'aquests, on es nota major nivell.
- b) La intel·ligència és cada vegada més operativa i lògica.
- c) La realitat passa a ser més objectiva progressivament.
- d) Dominen la manipulació de símbols i signes de codis convencionals, la qual cosa afavoreix la capacitat de representació i l'aprenentatge de la llengua escrita, la numeració, la representació espacial i gràfica, i la lectura de la imatge.
- e) Passen de l'explicació per juxtaposició (organitzant i explicant la totalitat en fragments sense connexió coherent) a la lògica (per categories socialment elaborades i facilitades pels adults).
- f) Incrementen la capacitat d'introspecció, amb la qual cosa el pensament es cada vegada més causal i comença a ser més analític i deductiu.
- g) Experimenten un canvi qualitatiu en la manera d'organitzar la realitat.
- h) Manifesten major curiositat intel·lectual.
- i) Consoliden la noció de conservació.
- j) Observen canvis en situacions i fenòmens del món físic i poden descriure'ls, tot comparant-los i establint relacions de diferències i semblances.
- k) Refermen la diferència entre els fets i fenòmens físics i els psicològics.
- l) Exploren les característiques dels materials que empren.
- m) Empren, cada vegada millor, les estratègies del llenguatge, l'estudi, l'atenció i la memòria comprensiva.
- n) Milloren substancialment el seu coneixement, operant millor de manera progressiva.
- o) Desenvolupen la metacognició a través de l'autoregulació de la seua activitat.

- p) Incrementen la capacitat lingüística, consoliden la llengua materna i ofereixen la possibilitat d'ensenyar-los una segona llengua.

Desenvolupament de la personalitat

- a) Refermen la seua identitat i estableixen i milloren les característiques de l'anterior cicle: autoconcepte, autoestima, eficàcia i l'estima de la resta.
- b) Regulen el caràcter.
- c) Mantenen la latència sexual.
- d) Desenvolupen una gran capacitat d'esforç i entusiasme.

Augmenten les seues possibilitats, i refermen i milloren el seu autoconcepte, autoestima, eficàcia i caràcter.

Desenvolupament social

- a) S'interessen per la cooperació i la participació.
- b) Desenvolupen la capacitat per acceptar el punt de vista de la resta (reducció de l'egocentrisme).
- c) Descobreixen interessos comuns, es relacionen encara més amb la resta, respecten les normes i prenen decisions conjuntes.
- d) Adquireixen gradualment més autonomia.
- e) S'integren progressivament en altres ambients socials fora de l'àmbit familiar.
- f) El grup d'iguals comença a ser molt important per a ells.

A partir d'interessos comuns, intensifiquen les relacions amb la resta i estableixen llaços profunds d'amistat.

2.2 – CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DE L'AULA

La classe de tercer de primària està formada per 6 xiquetes i 6 xiquets, un alumnat total de 12 persones. Hi ha dos alumnes que reben atenció de PT quatre sessions a la setmana.

Es una classe, en general, motivada i participativa, que mostra interès pels nous aprenentatges.

Quant al procés d'ensenyament-aprenentatge, mostren dificultats en les àrees de llengües (sobretot la llengua valenciana) on cal continuar treballant la comprensió i l'expressió tant escrita com oral.

3 – SITUACIONS D'APRENENTATGE ADAPTADES A LES CARACTERÍSTIQUES DEL GRUP.

Una Situació d'Aprenentatge consisteix en un conjunt de tasques i activitats interrelacionades i orientades al fet que l'alumnat aconsegueixi uns certs propòsits educatius en un lapse de temps i en un context específics.

Es tracta d'una metodologia de contextualització de l'aprenentatge a través de la qual l'alumnat pot construir les seves pròpies habilitats i sabers realitzant una sèrie d'accions educatives

relacionades amb problemes o realitats del món actual, situacions de la vida quotidiana i inquietuds de l'alumnat.

Les Situacions d'aprenentatge afavoreixen el desenvolupament integral de les Competències Clau recollides en el Perfil de Sortida de l'Educació Bàsica des de dues perspectives o àmbits:

- Afavoreixen la transversalitat en afavorir el treball de les competències des d'un marc interdisciplinar que integra i, alhora, va més enllà de les diferents àrees o matèries i les seves competències específiques.
- Possibiliten la contextualització i l'aplicació del treball d'aprenentatge realitzat en les diferents àrees o matèries ajudant l'alumnat a construir els seus propis sabers i competències.

La Situació d'Aprenentatge és una eina bàsica que facilita un dels objectius i eixos bàsics d'aquest nou currículum: convertir l'alumna o l'alumne en el protagonista del seu aprenentatge i afavorir que, partint dels seus centres d'interès, siguin ells mateixos els qui construeixin el seu propi coneixement.

Es pretén amb això proporcionar a l'alumnat la possibilitat de connectar els seus aprenentatges i aplicar-los en contextos pròxims a la seva vida, afavorint el seu compromís amb el propi aprenentatge. Per això, les Situacions d'Aprenentatge han de partir d'unes finalitats clarament establertes que integrin diversos Sabers Bàsics de diferents àrees o matèries.

No obstant això, més enllà de la integració d'aquests sabers, ha de prioritzar la diversificació de formes d'interacció amb la realitat i formes d'aprenentatge a través de:

- L'aplicació de diferents tipus i dinàmiques d'agrupament (individual, en parelles, en grup, en gran grup) prioritzant el treball cooperatiu i l'ajuda mútua entre iguals.
- L'ús de diverses metodologies durant la realització de les activitats i tasques de la Situació (treball cooperatiu, per projectes o reptes, aprenentatge basat en el pensament, classe invertida...).

Les Situacions d'Aprenentatge són, per tant, un element que s'alinea amb els principis del DUA per a procurar que l'alumnat desenvolupi la seva capacitat per a aprendre a aprendre i pugui adquirir l'habilitat per a realitzar aprenentatges en situacions reals amb una certa autonomia al llarg de la seva vida.

4 - OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA

Els Objectius Generals de l'Educació Primària són els següents:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles de manera empàtica, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- c) Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com desenvolupar actituds de respecte mutu en els grups socials amb els quals es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones des d'una perspectiva crítica, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones per motius gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació o identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.
- e) Conèixer i utilitzar de manera adequada i efectiva, oralment i per escrit les llengües oficials: el valencià, com a llengua pròpia i oficial, i el castellà, com a llengua cooficial, i desenvolupar hàbits de lectura individual i en contextos de diàleg, debat i intercanvi d'experiències.
- f) Adquirir en llengua estrangera, la competència comunicativa bàsica que els permet comprendre i expressar missatges senzills en situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar actituds positives envers la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen, el valencià i el castellà, a més d'altres llengües familiars.
- h) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaces d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- i) Conèixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.
- j) Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seua utilització, per a l'aprenentatge, desenvolupant un esperit crític davant el seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.
- k) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals, desenvolupant la sensibilitat estètica i potenciant la creació artística.
- l) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física, l'esport i l'alimentació com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.

- m) Desenvolupar actituds de respecte i cura envers tots els animals, parant atenció especial al desenvolupament de maneres de comportaments empàtics i correctes amb els animals de companyia.
- n) Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb altres persones, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.
- o) Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa autònoma saludable, fomentant l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit .
- p) Desenvolupar hàbits de consum responsable en el context de l'educació per a la sostenibilitat i la protecció del medi ambient, en el camí cap a la transició ecològica.
- q) Promoure actituds de respecte entre tots els membres de la comunitat educativa, així com la cooperació entre iguals.

5 - SABERS

5.1 – SABERS BÀSICS

Sabers bàsics són els coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una matèria i l'aprenentatge de la qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques.

Els sabers s'organitzen per cicles i com l'enfocament és competencial, un mateix saber pot utilitzar-se en varies competències, pel que serà necessari connectar-los.

5.2 - SABERS ESPECÍFICS PER ÀREA

LLENGÜES

Bloc 1. Llengua ús. Les llengües i els parlants.

- Bl. 1. Biografia lingüística personal.
- Bl. 1. Mapa lingüístic de l'aula.
- Bl. 1. Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic.
- Bl. 1. La variació lingüística,
- Bl. 1. Prejudici i estereotips lingüístics,
- Bl. 1. Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics.
- Bl. 1. Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.
- Bl. 1. Expressions pròpies de la llengua.

Bloc 2: Estratègies comunicatives.

2.1 Sabers comuns.

- Bl. 2.1 Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació.
- Bl. 2.1 Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal.
- Bl. 2.1 Estratègies per a adaptar el discurs al registre.
- Bl. 2.1 Adequació textual a la situació comunicativa.
- Bl. 2.1 Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Bl. 2.1 Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Bl. 2.1 Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Bl. 2.1 Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Bl. 2.1 Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Bl. 2.1 Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Bl. 2.1 Sabers comuns. Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2 Alfabetització informacional.

- Bl. 2.2 Diferenciació entre fets i opinions.
- Bl. 2.2 Detecció de la manipulació informativa.
- Bl. 2.2 Ús de models per a sintetitzar i reelaborar informació.
- Bl. 2.2 Propietat intel·lectual.
- Bl. 2.2 Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Bl. 2.2 Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Bl. 2.2 Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3 Reflexió sobre la llengua.

- Bl. 2.3 Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Bl. 2.3 Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Bl. 2.3 Formulació i comprovació d'hipòtesis.
- Bl. 2.3 Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.
- Bl. 2.3 Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.
- Bl. 2.3 Signes de puntuació.
- Bl. 2.3 Relacions de forma i significat entre les paraules.
- Bl. 2.3 Relacions sintàctiques de les paraules.
- Bl. 2.3 Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.
- Bl. 2.3 Reflexió sobre la llengua. Estratègies per a la transferència entre les llengües.

2.4 Comunicació i interacció oral.

- Bl. 2.4 Comprensió oral. Estratègies de comprensió oral: informació i del sentit global del discurs.
- Bl. 2.4 Comprensió oral. Estratègies de comprensió oral: reconèixer idees no explícites del discurs.
- Bl. 2.4 Expressió oral. Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades.
- Bl. 2.4 Expressió oral. Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
- Bl. 2.4 Expressió oral. Planificació i producció de textos orals i multimodals.

- Bl. 2.4 Interacció oral. Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Bl. 2.4 Interacció oral. Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes.
- Bl. 2.4 Interacció oral. Interaccions orals en situacions comunicatives.
- Bl. 2.4 Interacció oral. Estratègies de cortesia lingüística.

2.5 Comprensió escrita.

- Bl. 2.5 Lectura mecànica (desxifrar el codi)
- Bl. 2.5 Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesis a través d'informació paratextual i gràfica.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesis, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure conclusions.

2.6 Expressió escrita i multimodal.

- Bl. 2.6 Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure conclusions.
- Bl. 2.6 Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure conclusions.
- Bl. 2.6 Aplicació de les normes ortogràfiques.
- Bl. 2.6 Presentació acurada de les produccions escrites.
- Bl. 2.6 Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió.
- Bl. 2.6 Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció.
- Bl. 2.6 Elements gràfics i paratextuals.

Bloc 3: Lectura i literatura.

3.1 Hàbit lector.

- Bl. 3.1 Identitat lectora: expressió de gustos i interessos.
- Bl. 3.1 Identitat lectora: valoració crítica dels textos.
- Bl. 3.1 La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides. Comunitats lectores.
- Bl. 3.1 Cura dels llibres i normes de funcionament de la biblioteca.

3.2 Literatura.

- Bl. 3.2 Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus interessos i organitzats en itineraris lectors.
- Bl. 3.2 Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris.
- Bl. 3.2 Estratègies per a la interpretació dels textos literaris.
- Bl. 3.2 Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals.

- Bl. 3.2 Planificació i producció de textos literaris.

MATEMÀTIQUES

Números naturales:

- Comprensión del sistema de numeración decimal: composición y descomposición en unidades, decenas, y centenas.
- Lectura, escritura y representación de numerales superiores al millar.
- Estrategias de representación. Recta numérica. Comparación y ordenación.
- Múltiplos y divisores. Números primos y compuestos. Propiedades y criterios de divisibilidad.
- Contribución de la humanidad al desarrollo numérico, entendido este como una necesidad básica. Usos sociales del sentido numérico.
- Técnicas cooperativas para estimular el trabajo en equipo relacionado con el sentido numérico y la aritmética.
- Técnicas cooperativas para estimular el trabajo en equipo relacionado con el sentido numérico y la aritmética.

Operaciones con naturales y sus propiedades:

- Significados, estrategias y representaciones para la suma (añadir, combinar, comparar) y la resta (detracción, diferencia, escala ascendente, escala descendente).
- Significados, estrategias y representaciones para el producto y el cociente (suma repetida, partición, producto cartesiano, diagrama de árbol).
- Significado y uso de la igualdad y las desigualdades en relaciones y expresiones aritméticas sencillas.
- Relaciones y propiedades de las operaciones. Propiedad conmutativa, asociativa y distributiva.
- Cálculo mental. Estimación y aproximación.
- Contribución de la humanidad al desarrollo numérico incorporando la perspectiva de género.
- Autonomía y tolerancia a la frustración frente a dificultades relacionadas con las propiedades numéricas.

Fracciones y decimales:

- La fracción como medida y como relación entre las partes y el todo.
- Fracción decimal. Números decimales (décimas, centésimas y milésimas). Operaciones básicas.
- Cálculo mental: multiplicación y división de decimales por 10, 100, 1000.
- Comparación y ordenación de números naturales y fracciones.
- Valoración de situaciones en las que es útil el uso de fracciones y decimales.

- Estrategias de mejora en la perseverancia en la resolución de problemas aritméticos.

Estimación y medición. Magnitudes y unidades:

- Estrategias de medida y estimación de tiempo, longitud, capacidad, volumen y masa mediante unidades no convencionales en situaciones reales.
- Elección y utilización de los instrumentos adecuados para medir con precisión diferentes magnitudes.
- Experimentación y conceptualización de magnitudes: tiempo, longitud, ángulos, masa, superficie, capacidad y volumen, temperatura y monedas.
- Unidades de magnitud convencionales. Relación, comparación directa, ordenación y conversión entre unidades de la misma magnitud. Valoración de resultados en mediciones y estimaciones realizadas.
- Contribución de la humanidad a la unificación de sistemas de medida y magnitudes, y valoración de sus usos sociales y científicos.
- Técnicas cooperativas para estimular el trabajo en equipo relacionado con la medida y estimación de magnitudes.

Geometría plana y espacial:

- Localización de objetos (puntos) sobre los ejes, el plano cartesiano. Localización en mapas a partir de puntos de referencia, incluidos los puntos cardinales.
- Elementos básicos: vértices y lados. Polígonos regulares.
- Poliedros regulares. Vocabulario básico. Relación entre vértices, aristas y caras.
- Líneas rectas, curvas.
- Intersección, paralelismo y perpendicularidad. Posiciones relativas de rectas en el plano.
- Identificación y descripción de diferentes polígonos. Composición y descomposición.
- Cálculo de perímetros y áreas de polígonos.
- La circunferencia y el círculo. Elementos y propiedades.
- Ángulos, medición y clasificación de ángulos. Clasificación de triángulos.
- Transformaciones: giros, traslaciones y simetrías en situaciones reales.
- Concavidad y convexidad de figuras planas.
- Programas informáticos de geometría dinámica.
- Desarrollo y usos de la geometría, tanto a nivel práctico como estético, incorporando la perspectiva de género.
- Estrategias de aprendizaje de conceptos geométricos y aceptación de dificultades.

Incertidumbre y probabilidad:

- Concepto de situación aleatoria y situación determinista. Incertidumbre. Contribución de la humanidad al conocimiento de las leyes del azar y la incertidumbre.
- Idea intuitiva de probabilidad: ocurre siempre, muchas veces, algunas veces, pocas veces, nunca.
- Concepto de suceso y de suceso elemental.
- Espacio muestral en experimentos aleatorios simples sencillos: concepto y determinación.
- Estimación de probabilidades a partir de la experimentación y simulación.
- Gestión de las emociones y utilización de estrategias que permiten afrontar la incertidumbre.

Análisis de datos y cálculos estadísticos:

- Elaboración de preguntas y encuestas sencillas para obtener datos.
- Variables cualitativas y cuantitativas discretas: recuento de casos y construcción de tablas de frecuencia.
- Elaboración de diagramas de barras.
- Representaciones (pictogramas, diagramas de sectores, polígonos de frecuencias...). Uso de herramientas tecnológicas para generar diferentes tipos de representaciones.
- Interpretación de datos a partir de diferentes representaciones (tablas, gráficas), y análisis en casos sencillos.
- Significado e interpretación de las principales medidas centrales (moda, mediana y media aritmética).
- Significado e interpretación de la idea de dispersión a partir de representaciones gráficas. Rango.
- Contribución de la humanidad al desarrollo y evolución de la estadística y tratamiento de datos, incorporando la perspectiva de género.
- Respeto, sensibilidad y tolerancia ante diferentes interpretaciones sobre resultados estadísticos, mostrando rechazo ante actitudes discriminatorias.

Pensamiento computacional:

- Identificación de regularidades, interpretación de rutinas o instrucciones con pasos ordenados. Predicción de términos en secuencias de figuras o imágenes o números.
- Identificación de regularidades y predicción de términos de secuencias numéricas. Creación de patrones.
- Interpretación, modificación y creación de algoritmos sencillos.
- Búsqueda y análisis de estrategias en juegos abstractos sin información oculta ni presencia de azar: ajedrez, damas, etc.
- Simbolización y obtención de datos sencillos desconocidos en expresiones con igualdades.

- Valoración de la evolución del pensamiento computacional y su repercusión social, incorporando la perspectiva de género.
 - Trabajo cooperativo en situaciones que involucran diseño y aplicación de algoritmos.
- Estrategias de aprendizaje específicas del pensamiento computacional.

CONEIXEMENT DEL MEDI

Bloc 1: Cultura científica.

1.1. Iniciació a l'activitat científica

G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació

- Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades.
- Lèxic i vocabulari científic bàsic i la seua utilització en les investigacions relacionades amb el medi pròxim.
- Realització d'experiments guiats utilitzant diferents tècniques d'indagació i emprant els instrumentis i dispositius adequats.
- Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles usant llenguatge científic bàsic adquirit.
- Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts.
- Presentació i comunicació dels resultats de les investigacions realitzades en diferents formats, utilitzant el llenguatge científic bàsic adquirit.

G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere

- Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere

1.2. La vida en el nostre planeta.

G1. Éssers vius

- La classificació dels éssers vius, els grans regnes de la natura.
- Les plantes. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al medi, obtenció d'energia, relació i reproducció.
- Els animals. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al mig, obtenció d'energia, relació i reproducció.

G2. Paisatges i ecosistemes

- Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes.
- Els ecosistemes. Factors biòtics i abiòtics. Equilibri i conservació.
- El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural.

G3. Desenvolupament sostenible

- Accions per al Consum responsable de béns i serveis
- Petjada ecològica i sostenibilitat / no sostenibilitat derivada del consum.
- Reutilització, reducció i reciclatge de materials.
- Corresponsabilitat en la protecció mediambiental

G4. El cos humà

- Morfologia del cos humà. Esquelet, musculatura i articulacions.
- Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions.
- Relació entre el benestar i la pràctica de determinats hàbits: alimentació variada, higiene personal, exercici físic regulat sense excessos i descans diari.

G5. Educació emocional

- Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades.
- Coneixements bàsics sobre la sexualitat humana com a forma de relació i comunicació.

1.3. Matèries, força i energia.

G1. Matèria

- Les propietats dels materials: duresa, flexibilitat, massa i volum. Materials naturals i artificials.

G2. Forces i energia

- Tipus d'energia, el so, la llum i la calor. L'energia elèctrica. Ús i consum responsable.

G3. Màquines i instruments

- Màquines simples.
- Aplicacions i usos en la vida quotidiana de màquines, aparells i estructures.
- Ús de balances i pesos com a instruments de mesura.
- Grans fites en la invenció de màquines, aparells o estructures que van canviar la humanitat des d'una perspectiva de gènere.
- El progrés de la ciència i la tecnologia cap a un desenvolupament sostenible.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització.

2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge

G2 Comunicació en la xarxa

- Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones: el correu electrònic.
- La etiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules.

G3. Dispositius, programes i aplicacions informàtiques

- Cercadors.

- Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)
- Entorn personal d'aprenentatge.

G4. Salut i seguretat

- Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: benestar digital i salut per a prevenir addiccions. Sensibilització cap al ciberassetjament.
- Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges o informació personal, publicitat i correus no desitjats, phishing.

G5. Utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació

- Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.

2.2. Projectes de disseny i pensament computacional.

G1. Projectes de disseny

- Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret.
- Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes.
- Expressió de diferents solucions o respostes.
- Comprovació, disseny, prototipat i/o prova.
- Presentació i comunicació.

G2. Pensament computacional

- Abstracció
- Pensament algorítmic
- Descomposició en parts més senzilles i Identificació de patrons

G3. Tecnologia

- Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.
- Dispositius digitals segurs i adequats a la consecució d'un projecte: tauleta, telèfon intel·ligent, ordinador, etc.

G4. Iniciació a la programació

- Programació per blocs amb elements manipulatius no tecnològics (activitats desendollades).
- Programació per blocs a través de robots programables senzills.
- Programació per blocs en entorns digitals.

G5. Treball Cooperatiu

- Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip.
- Estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives.

Bloc 3: Societats i territoris.

3.1. Reptes del món actual. Transversal a totes les CE.

G1. Pensament crític

- Conjectures i planificació de tasques senzilles.
- Estratègies per a la emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.
- Estratègies per a l'emissió d'opinions i judicis de valor a partir de diferents tipus de fonts.
- Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives.

G2. Drets i llibertats

- Noció de desigualtat social i conflicte social.

3.2. Societats en el temps.

G1. El pas del temps

- Ús del temps i de les formes convencionals per a mesurar-lo.
- Adquisició de nocions bàsiques de temps i unitats de mesura.
- Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle).

G2. Educació patrimonial

- Reconeixement de les dones com a subjectes individuals o col·lectius de la història i la seua aportació al patrimoni
- Reconeixement d'altres tipus de patrimoni (immaterial) i localització d'expressions culturals i històriques (patrimoni) més pròximes a la seua localitat i a nivell nacional.

G3. Societats i diversitat cultural

- Identificació dels trets diferencials de les societats a través del temps.
- Reconeixement de les característiques de les societats prehistòriques i de l'Antiguitat, així com els seus elements més destacables.
- Coneixement de les característiques de la cultura grega i la romanització i anàlisi de la seua herència en la societat actual.
- Societats i cultures de l'Època Medieval i Moderna

G4. Interpretació històrica

- Nocions de causa, conseqüència, empatia, simultaneïtat i interpretació històrica.

3.3. Alfabetització cívica

G1. Organització social

- Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit.
- La família i la relació entre els seus membres: adquisició de responsabilitats en l'entorn familiar.

- Reconeixement de l'organització social, política i territorial: les comunitats autònomes i Espanya.
- Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible.

G2. Estructura política

- Característiques del sector privat i del sector públic.
- Organització de l'Administració Pública a través de la Generalitat.

G3. Població

- Medi urbà i rural. El medi urbà i rural de la Comunitat Valenciana.
- Distribució de la població: natalitat i mortalitat,
- Moviments migratoris i riscos naturals.

3.4. Consciència eco social.

G1. Representació

- Representació cartogràfica.

G2. El clima

- Factors climàtics.
- El canvi climàtic: presa de consciència de l'impacte en l'entorn.

G3. Responsabilitat ecosocial

- La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic.
- El Sistema Solar.
- L'ús responsable de l'aigua com a recurs escàs i la seua conservació.
- Elements bàsics del relleu.
- Elements del relleu a nivell local i nacional.
- Conservació i cura dels elements paisatgístics de l'entorn.
- Turisme sostenible.

6 - COMPETÈNCIES

6.1 - COMPETÈNCIES CLAU

Es considera que “les competències clau són aquelles que totes les persones necessiten per a la seua realització i desenvolupament personal, i també per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació”.

El nou currículum garanteix la formació integral dels estudiants en la seua esfera personal, emocional i intel·lectual i social i afectiva, i constarà de huit competències clau:

- **Competència en comunicació lingüística.**

La competència en comunicació lingüística combina diverses habilitats de l'alumnat, ja que comprèn tot tipus de comunicacions i suports: des de l'oralitat més habitual fins a la comunicació audiovisual o altres que també precisen del domini de les tecnologies.

Es a dir, porta mobilitzar de forma conscient el conjunt de sabers, destreses i actituds que permeten identificar, expressar, crear, comprendre i interpretar sentiments, fets, opinions, pensaments i conceptes de forma oral i escrita en suports visuals, sonors i multimodals en contextos diversos i amb finalitats diferents.

També parlem de lèxic, gramàtica, semàntica i ortografia; de dimensió sociolingüística, pragmàtica i discursiva. Treballarem en classe perquè els nostres alumnes milloren la lectura, l'escriptura, la parla, l'escolta i la conversa, a més de l'anàlisi de la informació i el seu sentit crític.

. Competència plurilingüe.

La competència plurilingüe o multilingüe es basa en la capacitat d'utilitzar diverses llengües de manera apropiada i eficaç per l'aprenentatge i la comunicació. A més de millorar i perfeccionar la llengua materna, aquesta competència anima a enriquir la comunicació de l'alumnat amb el domini d'altres llengües.

Una de les millors maneres de conèixer una cultura és precisament a través de la seua llengua i del seu llenguatge. En aprendre nous idiomes, l'alumnat també augmentarà el seu coneixement sobre diferents pobles, països i cultures, adquirint una visió més àmplia del món en el qual viuen.

Recuperem la comunicació oral com a element clau també en aquesta competència. Per a conèixer una llengua cal parlar-la. A més, treballem la comunicació mitjançant les converses que sorgeixen en classe, ja siga amb els docents o els companys en els moments de treball cooperatiu.

. Competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria.

Entranya la comprensió del món utilitzant el mètode científic, el pensament i la representació matemàtica, la tecnologia i els mètodes d'enginyeria per transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible.

Per a desenvolupar la competència matemàtica, l'alumnat treballa els nombres, les mesures i les estructures, així com les operacions i les representacions matemàtiques, i la comprensió dels tèrmits i conceptes matemàtics. Amb tot aquest coneixement, podran analitzar problemes i dades, arribar a les seues pròpies conclusions i reflexionar sobre els processos que han seguit per a defensar-les.

D'altra banda, l'enfocament de la ciència i la tecnologia és vincula amb el coneixement i la conservació del medi natural, així com el progrés. També contribueixen al desenvolupament del pensament científic i formen als xiquets i xiquetes per a ser ciutadans responsables i capaços de fer judicis crítics sobre fets científics. I, tot això, com ho treballem? Mitjançant la física, la química, la biologia, la geologia, les matemàtiques i la tecnologia.

. Competència digital.

La competència digital és fonamental en el món actual, i més que ho serà en el dia de demà. Per això, la nova llei posa focus en l'ús de les noves tecnologies, utilitzant-les perquè el nostre alumnat

sigui més creatiu i crític, tenint més accés a la informació; sempre fent un ús responsable.

Es treballen diversos llenguatges (textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor) i aprenem a manejar aplicacions i programes informàtics. En general, aquesta competència aplica l'ús segur, saludable, sostenible i responsable de les tecnologies digitals per l'aprenentatge, en el treball i per la participació en la societat, així com la interacció amb dites tecnologies.

. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

És l'habilitat de reflexionar sobre un mateix, gestionar el temps i la informació eficaçment, col·laborar amb els altres de forma constructiva, mantindre la resiliència i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida.

Aquesta competència clau es basa en l'habilitat per iniciar, organitzar i persistir en l'aprenentatge i el seu objectiu és que l'alumnat assolisca un aprenentatge cada vegada més autònom i eficaç. Per a això hauran d'aprendre a organitzar-se i a controlar els seus propis processos d'aprenentatge. L'alumnat combinarà allò que sap sobre la seua forma d'aprendre, allò que sap de la matèria i dels continguts que es treballen a l'aula i les estratègies de les quals disposa.

. Competència ciutadana.

És l'habilitat d'actuar com ciutadans responsables i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels conteniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'èxit d'una ciutadania mundial.

Aquesta competència compren la social i la cívica, tractant temes tant importants com la igualtat i la no discriminació, la democràcia, la justícia i els drets humans. La competència social busca el benestar personal i també el col·lectiu, amb un bon estat de salut físic i mental, a més d'altres factors socioeconòmics determinants. La competència cívica es centra en el coneixement de conceptes sociopolítics i econòmics de caràcter més global. Hem d'ajudar al nostre alumnat a anar comprenent poc a poc com funciona i què podem fer per millorar ja que els nostres actes també tinguen conseqüències globals.

. Competència emprenedora.

Implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per generar resultats de valor per a altres.

El sentit de la iniciativa i esperit emprenedor ens ajudarà a transformar les idees en real, reconeixent les oportunitats personals, professionals i també comercials, perquè no oblidem que es tracta de formar adults competents i capaços de desenvolupar el món actual. Aquesta competència requereix de moltes habilitats com la capacitat d'anàlisi, organització, adaptació, presa de decisions, resolució de problemes, treball cooperatiu, responsabilitat, sentit crític, autonomia i confiança en sí mateix.

· **Competència en consciència i expressió cultural.**

Implica comprendre i respectar la forma en la qual les idees i el significar s'expressa de forma creativa i es comuniquen en les distintes cultures, així com a través d'una sèrie d'arts i altres manifestacions culturals. Implica esforçar-se per comprendre, desenvolupar i expressar les idees pròpies i un sentit de pertinència a la societat.

Aquesta competència ens parla de la importància i la riquesa de les diferents cultures: conèixer-les, apreciar-les, apropar-nos a elles amb una actitud oberta i respectuosa. També fomenta la creativitat i la participació en la vida cultural, contribuint al patrimoni cultural i artístic de totes les comunitats. A més fa especial èmfasi en l'expressió artística i plàstica, fonamentals per mostrar tant la identitat cultural compartida dels pobles com la personal de cada individu.

6.2 - COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les competències específiques són acompliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions l'abordatge de les quals requereix dels sabers bàsics de cada àrea. Constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau, i per una altra, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació.

Aquest enfocament ens fa adoptar una didàctica centrada en els processos, el raonament i l'acció. Deixem arrere la mera transmissió de coneixements perquè l'alumne siga el protagonista del seu aprenentatge. El dia a dia a l'aula deu enfocar-se en el disseny d'unitats didàctiques que permeten a l'alumnat construir coneixement i posar-lo en pràctica, activant-lo en situacions contextualitzades.

LLENGÜES

- Multilingüisme i interculturalitat. Reconèixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn, evitar prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.
- Comprensió oral i multimodal. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.
- Comprensió escrita i multimodal. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.
- Expressió oral. Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social i educatiu.
- Expressió escrita i multimodal. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.

- . Interacció oral, escrita i multimodal. Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.
- . Mediació oral, escrita i multimodal. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.
- . Lectura autònoma. Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.
- . Competència literària. Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.

MATEMÁTICAS

1. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.
2. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.
3. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.
4. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.
5. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.
6. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.
7. Identificar fenómenos y problemas importantes desde el punto de vista cultural y social en los que el conocimiento matemático juega un papel decisivo.
8. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

- . Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.
- . Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.
- . Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.
- . Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.
- . Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.
- . Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.
- . Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.
- . Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

7– AVALUACIÓ

7.1 – AVALUACIÓ GENERAL

La LOMLOE estableix que l'avaluació de l'alumnat es realitzarà de manera contínua amb l'objectiu de valorar l'adquisició de les competències específiques i, per tant, l'adquisició de les finalitats dels descriptors operatius de les competències clau que s'especifiquen en el perfil de sortida.

D'aquesta manera, l'avaluació de l'alumnat persegueix identificar la progressió en els aprenentatges i, en particular, les dificultats amb l'objectiu de poder desenvolupar mesures individualitzades de suport i reforç educatiu.

Així doncs, l'avaluació de l'alumnat té una finalitat formativa i, també integradora, ja que s'orienta a la consecució dels objectius. A grans trets podem destacar dos grans àmbits de l'Avaluació:

- **L'avaluació contínua i formativa**

L'avaluació contínua està estretament relacionada amb la funció formativa de l'avaluació. És el caràcter continu de l'avaluació el que permet identificar amb rapidesa:

- Els problemes, dificultats o dèficits en l'aprenentatge de l'alumnat.
- Les capacitats de l'alumnat optimitzant les seves possibilitats de millora i desenvolupament.

Aquesta rapidesa en la identificació de problemes i capacitats ha d'anar, al seu torn, parella en la diligència per a adoptar mesures que garanteixin l'adquisició d'aprenentatges imprescindibles per a continuar el procés educatiu i que facilitin el desenvolupament de les capacitats i habilitats detectades en l'alumnat.

A més aquesta avaluació contínua i formativa tindrà una doble vessant:

- Avaluarà els aprenentatges de l'alumnat com a mitjà per a identificar les accions i processos educatius que requereix a cada moment.
- Valorarà els processos d'ensenyament i pràctica docent permetent amb això avaluar els resultats de les metodologies emprades i la necessitat o no de fer canvis en aquestes.

Aquesta avaluació contínua es complementarà amb avaluacions de diagnòstic de les competències adquirides per l'alumnat que duran a terme les administracions educatives en el Quart Curs de Primària i en el Segon Curs de l'ESO. Aquestes avaluacions tindran també un caràcter formatiu i serviran de referent per a aplicar plans d'actuació i de millora en la qualitat de l'educació.

- **L'avaluació competencial i integradora**

L'avaluació per competències és la base del nou model curricular, en tant que el perfil de sortida de les competències clau constitueix el punt de partida dels processos d'ensenyament i avaluació dels aprenentatges.

Aquest caràcter competencial que propugna la LOMLOE confereix a l'avaluació una dimensió integradora. Les competències específiques i els sabers adquirits en cadascuna de les àrees de l'etapa estan estretament vinculades a les competències. Això facilita una avaluació que permet anar més enllà de l'estrictament après en cada àrea i facilita la valoració de la consecució dels objectius generals i competències clau de l'etapa.

La dimensió global i integradora de l'avaluació es complementarà amb:

- L'avaluació d'aprenentatges i metodologies implementats a través del DUA i les situacions d'aprenentatge mitjançant instruments d'avaluació com a rúbriques, dianes d'avaluació, llistes de control...
- La valoració col·legiada de l'alumnat que durà a terme l'equip docent, coordinat pel tutor o la tutora del grup, en finalitzar el curs escolar.

Com a instruments d'avaluació podem citar::

- L'observació directa i sistemàtica
- Les converses individuals i col·lectives.
- L'anàlisi dels treballs realitzats
- Proves orals i escrites
- Actitud i comportament davant de les tasques a realitzar.
- Neteja de llibreta i lletra.

7.2 - CRITERIS D'AVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENTATGE PLANTEJADES.

LLENGÜES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ
1. Multilingüisme i interculturalitat. Reconèixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn, evitar prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.	1.1. Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn.
	1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals.
	1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual.
	1.4. Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconèixer la pluralitat lingüística del seu entorn com una font de riquesa cultural.
	1.5. Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació i la comparació de paraules i oracions de diferents llengües pròximes a l'alumnat.
2. Comprensió oral i multimodal. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.	2.1 Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
	2.2 Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.
	2.3 Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, de l'àmbit personal, social i educatiu.
	2.4 Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconeixent la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressant, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.
3. Comprensió escrita i multimodal. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de	3.1 Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
	3.2 Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.

comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.	3.3 Identificar el tipus de text i l'estructura principal dels textos, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals, i iniciar-se en l'avaluació de la seua fiabilitat.
	3.4 Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent d'una o dues fonts, de l'àmbit personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb l'ajuda del docent.
	3.5 Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca, la selecció i la gestió de la informació en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable i reconèixer que pot no ser fiable, iniciar-se en el contrast de la informació i utilitzar-la citant les referències bibliogràfiques.
4. Expressió oral. Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social i educatiu.	4.1 Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals.
	4.2 Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals.
	4.3 Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari bàsic i estructures morfosintàctiques senzilles.
	4.4 Localitzar i seleccionar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada i compartir oralment els resultats citant-ne les fonts.
5. Expressió escrita i multimodal. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.	5.1. Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent.
	5.2. Utilitzar, amb suport i ajuda del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge.
	5.3. Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura.
	5.4. Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'una o dues fonts i incloure les seues referències en compartir-la.
6. Interacció oral, escrita i multimodal. Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.	6.1 Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, utilitzant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema i respectar les convencions establides.
	6.2. Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva progressant en la gestió dialogada de conflictes.
	6.3. Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.
	6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies per a expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.
7. Mediació oral, escrita i multimodal. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en	7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians.
	7.2. Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà), i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), de manera oral, de manera guiada, facilitant la

situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.	comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.
	7.3. Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió oral d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.
8. Lectura autònoma. Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.	8.1. Llegir de manera autònoma o guiada obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se així en la construcció de la seua identitat lectora.
	8.2. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.
9. Competència literària. Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.	9.1. Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent.
	9.2. Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim.
	9.3. Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb ajuda del docent.
	9.4. Crear versions de textos literaris senzills i breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva.
	9.5. Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.

MATEMÀTIQUES

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
1. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.	1.1. Identificar la información relevante e irrelevante de un problema o situación problemática del entorno personal y social del alumnado que permita su abordaje y resolución.
	1.2. Desarrollar estrategias informales para obtener la solución correcta en un problema o situación problemática y sistematizar procedimientos informales de resolución a nivel inicial.
	1.3. Comprobar si la solución obtenida en un problema cumple las condiciones o exigencias del enunciado.
	1.4. Extraer consecuencias de la situación problemática planteada y obtener herramientas o estrategias aplicables en el ámbito personal o educativo.
2. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.	2.1. Comprobar conjeturas sobre relaciones matemáticas que permitan desarrollar de forma intuitiva nuevo contenido matemático de naturaleza numérica, métrica, espacial, geométrica o estocástica.
	2.2. Comprobar relaciones matemáticas en –y mediante– los procedimientos de razonamiento matemático intuitivo.
	2.3. Reconocer patrones o regularidades, construyendo intuitivamente contenido matemático de naturaleza numérica, métrica, espacial, geométrica o estocástica.
	2.4. Comparar distintos procedimientos matemáticos relativos al cálculo, la medida, el sentido espacial y geométrico, el tratamiento de datos o los procesos aleatorios, y utilizarlos de manera flexible.
3. Construir modelos matemáticos concretos y	3.1. Identificar el contenido y las herramientas matemáticas sencillas que permiten abordar situaciones reales cercanas y

utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.	relevantes, posibilitando la construcción de modelos matemáticos básicos.
	3.2. Usar modelos matemáticos básicos que permitan interpretar una situación real sencilla, y extraer conclusiones.
	3.3. Comparar modelos matemáticos correspondientes a situaciones reales en contextos similares.
4. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y utilizando herramientas TIC.	4.1. Identificar regularidades en una secuencia de datos y predecir resultados mediante el reconocimiento de patrones sencillos.
	4.2. Interpretar y reproducir algoritmos sencillos mediante códigos visuales.
	4.3. Aplicar algoritmos sencillos mediante códigos visuales y/o herramientas tecnológicas básicas para resolver situaciones problemáticas.
	4.4. Analizar situaciones sencillas para definir y conseguir estrategias ganadoras en juegos de lógica o juegos de tablero.
5. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones iconicomanejativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.	5.1. Utilizar correctamente las representaciones icónico-manipulativas de objetos y procesos matemáticos en situaciones cercanas al alumnado, respetando las reglas básicas que los rigen.
	5.2. Reconocer representaciones numéricas, geométricas y gráficas que describen objetos matemáticos elementales en contextos cercanos al alumnado.
	5.3. Usar representaciones numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos elementales en situaciones cercanas al alumnado.
6. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, utilizando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.	6.1. Reconocer y comprender mensajes orales y escritos sencillos que contengan lenguaje matemático básico.
	6.2. Comunicar de manera informal aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos sencillos presentes en contextos cercanos al alumnado.
	6.3. Justificar adecuadamente la validez de los resultados provenientes de situaciones problemáticas del entorno personal o educativo del alumnado, a través de comunicaciones orales o escritas informales.
	6.4. Utilizar un lenguaje matemático adecuado para defender sus propios razonamientos de forma argumentada.
7. Identificar fenómenos y problemas importantes desde el punto de vista cultural y social en los cuales el conocimiento matemático tiene un papel decisivo.	7.1. Reconocer el contenido matemático presente en juegos, actividades sociales y productos culturales cercanos a la experiencia del alumnado.
	7.2. Valorar la importancia de las matemáticas para resolver problemas de la vida cotidiana que involucren aspectos como el cálculo aritmético, la incertidumbre, el razonamiento lógico, el pensamiento computacional, el uso e interpretación de datos o el sentido geométrico y espacial.
	7.3. Apreciar el carácter polivalente de las matemáticas, tanto por su utilidad para la resolución de problemas en diferentes áreas (instrumentalidad), como para favorecer el desarrollo intelectual, creativo y cultural de las personas.
8. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que estos procesos comportan, y controlando la atención para conseguir un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.	8.1. Identificar y verbalizar emociones y actitudes en la resolución de problemas o en situaciones de aprendizaje relacionadas con las matemáticas.
	8.2. Mostrar una actitud positiva y perseverante en el trabajo matemático, tanto individual como colaborativo.
	8.3. Mostrar una disposición favorable a la superación y mejora personal y del trabajo en equipo en la realización de tareas y actividades relacionadas con las matemáticas.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ
1. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.	1.1. Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interès personal.
	1.2. Usar dispositius senzills per a comunicar-se mitjançant el correu electrònic, aplicant les normes de la netiqueta.
	1.3. Crear textos digitals senzills utilitzant guies detallades.
	1.4. Identificar hàbits que afavoreixen tindre una relació saludable i adequada amb l'ús de les tecnologies digitals.
	1.5. Identificar conductes segures i poc segures relacionades amb la informació personal (imatge, dades i contrasenyes) en l'ús de les tecnologies digitals.
2. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.	2.1. Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.
	2.2. Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional.
	2.3. Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions.
	2.4. Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits.
3. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.	3.1. Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.
	3.2. Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a la investigació que es realitza.
	3.3. Emprar de manera segura instruments i dispositius, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrar-les correctament.
	3.4. Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment.
	3.5. Presentar els resultats de xicotetes investigacions en forma d'esquemes visualment senzills, utilitzant correctament un llenguatge científic bàsic i explicant els passos que s'han seguit en el procés.
4. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.	4.1. Relacionar la pràctica habitual i autònoma d'hàbits saludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos i formular propostes de millora.
	4.2. Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència.
	4.3. Reconèixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpies i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats
	4.4. Assumir responsabilitats i tasques en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.
5. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.	5.1. Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials.
	5.2. Esmentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambient i el paisatge pròxim
	5.3. Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn pròxim.

	5.4. Reconèixer i establir les causes i les conseqüències dels canvis produïts en un element del paisatge o d'un ecosistema amb el pas del temps i per l'acció dels agents que incideixen en ell. 5.5. Identificar les accions pròpies realitzades diàriament en benefici del consum responsable de materials escolars, aliments, aigua i electricitat.
6. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.	6.1. Reconèixer i utilitzar les unitats de temps, dècada i segle, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat. 6.2. Ordenar cronològicament fets socials i persones rellevants de la història recent utilitzant eines bàsiques de mesura de temps i incorporant la perspectiva de gènere. 6.3. Ordenar temporalment i espacial alguns els fets especialment rellevants de la història de la Comunitat Valenciana. 6.4. Descriure algunes formes de vida representatives dels grans períodes històrics fins a l'Edat Antiga. 6.5. Explicar i comparar les característiques principals dels diferents períodes històrics fins a l'Edat Antiga.
7. Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.	7.1. Identificar els principals òrgans de govern del municipi, de la província i de la Comunitat Valenciana i identificar la seua funció i responsabilitat en la millora de la vida de les persones i de la convivència social. 7.2. Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del seu municipi, la província i la Comunitat Valenciana. 7.3. Conèixer les funcions de l'administració del municipi, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania i la participació ciutadana.
8. Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.	8.1. Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric. 8.2. Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural del municipi i de la Comunitat Valenciana i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

8 – SITUACIONS D'APRENTATGE.

Per desenvolupar les situacions d'aprenentatge es plantegen les accions educatives següents:

- **Motivar-Activar:** es parteix d'una situació de la vida quotidiana que sigui significativa per a l'alumnat i que serveix d'estímul inicial de l'aprenentatge i de contextualització i activació de coneixements previs.
- **Estructurar:** es construeixen i es consoliden els sabers de l'alumnat a partir de la implementació de pautes, exercicis, activitats i tasques adaptats al nivell de l'alumnat.
- **Explorar:** s'ofereix a l'alumnat l'oportunitat d'indagar sobre els seus sabers i d'avaluar-los a partir d'activitats diversificades per nivells d'aprenentatge o pels interessos i habilitats de l'alumnat.
- **Aplicar-Avaluar:** s'automatitzen els sabers adquirits a partir de diferents estratègies educatives, en funció del nivell de l'alumnat, i s'avaluen per a readaptar i adequar aquestes estratègies.

LLENGÜES

DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS

SITUACIONS D'APRENENTATGE	TÍTOL
P R I M E R T R I M E S T R E	
Avaluació inicial	Setembre
1- Text descriptiu (castellà)	Essers fantàstics
2- Text narratiu (valencià)	El conte
S E G O N T R I M E S T R E	
3- Text conversacional (castellà)	Enquesta
4- Text retòric (valencià)	Frases fetes i acudits
T E R C E R T R I M E S T R E	
5- Text instructiu	Receptes
6- Text expositiu	Anuncis

En l'annex 1 d'aquesta programació s'adjunta la graella on es concreten les competències específiques, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació que es treballen en cadascuna de les situacions d'aprenentatge.

MATEMÁTICAS

DISTRIBUCIÓN DEL TIEMPO

UNIDADES DIDÁCTICAS	TEMPORALIZACIÓN
P R I M E R T R I M E S T R E	
Evaluaciones iniciales	Septiembre
1- Tender puentes	Septiembre - Octubre
2- Barcos gigantes	Octubre
3- Trineos olímpicos	Noviembre - Diciembre
S E G U N D O T R I M E S T R E	
4- Teleféricos	Enero
5- Piragüismo	Febrero
6- Globos aerostáticos	Marzo
T E R C E R T R I M E S T R E	
7- Frutas y verduras	Abril
8- Relojes del mundo	Mayo
9- Las ballenas	Mayo-Junio

UNIDAD 1 – TENDER PUENTES

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

El alumnado se embarcará en un viaje virtual para explorar alguno de los puentes más famosos del mundo. A través de esta actividad aprenderá a manejar y comprender números hasta cinco cifras, específicamente con relación a la longitud de estos impresionantes logros de la ingeniería.

El objetivo de esta situación de aprendizaje se centrará en que el alumnado recuerde y adquiera saberes básicos tales como leer, escribir, comparar, aproximar números de hasta cinco cifras, aplicando sus conocimientos en un contexto real que fomente la curiosidad y el interés por la geografía y la ingeniería.

Esta situación de aprendizaje no solo ayudará a los alumnos y alumnas a familiarizarse con los números, sino que también promoverá el trabajo cooperativo, la investigación y la exposición oral.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Relacionar los diferentes órdenes de unidades de los números naturales.
- Interpretar mensajes en los que utilizan los órdenes de unidades de los números.

- Demostrar que la solución obtenida al resolver un problema es correcta.
- Reconocer el vocabulario propio de los números naturales.
- Aplicar el vocabulario específico propio de los números naturales en situaciones de la vida cotidiana.
- Explicar la resolución de un problema con números naturales.
- Confiar en sus capacidades para resolver los retos matemáticos que se le proponen.
- Buscar relaciones entre los valores numéricos del enunciado de un problema.
- Ser tolerante al participar en actividades colectivas.
- Utilizar recursos matemáticos para representar una situación problemática de la vida cotidiana.
- Comprobar la coherencia de las soluciones obtenidas en el contexto del problema.
- Comparar y ordenar números naturales.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE7. Desarrollar destrezas personales que ayuden a enfrentarse a retos matemáticos, fomentando la confianza en las propias posibilidades, aceptando el error como parte del proceso de aprendizaje y adaptándose a las situaciones de incertidumbre, para mejorar la constancia y disfrutar en el aprendizaje de las matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- Lectura, representación con materiales manipulativos, composición, descomposición y recomposición de números naturales.
- Estrategias y técnicas de interpretación y manipulación del orden de magnitud de los números

(decenas, centenas y millares).

- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones. Números naturales en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación.
- Estimaciones y aproximaciones razonadas de cantidades en contextos de resolución de problemas.
- Fomento de la autonomía y estrategias para la toma de decisiones en la resolución de problemas.
- Reconocimiento y comprensión de las emociones y experiencias de los demás ante las matemáticas.
- Sistema de numeración de base diez (hasta el 9999): aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.
- Números naturales en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación.
- Lectura, representación con materiales manipulativos, composición, descomposición y recomposición de números naturales.

_____ CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS _____

- 1.1. Interpretar, de forma verbal o gráfica, problemas de la vida cotidiana, comprendiendo las preguntas planteadas a través de diferentes estrategias o herramientas, incluidas las tecnologías.
- 2.3. Demostrar la corrección matemática de las soluciones de un problema y su coherencia en el contexto planteado.
- 3.1. Analizar conjeturas matemáticas sencillas identificando patrones, propiedades y relaciones de forma pautada.
- 5.1. Realizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, aplicando conocimientos y experiencias propios.
- 6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.
- 6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.
- 7.1. Identificar las destrezas personales al abordar retos matemáticos, pidiendo ayuda solo cuando sea necesario y desarrollando así la autoconfianza.
- 8.1. Trabajar en equipo activa y respetuosamente, comunicándose adecuadamente y estableciendo relaciones basadas en la igualdad, la libertad y la resolución pacífica de conflictos.

UNIDAD 2 – BARCOS GIGANTES

_____ SITUACIÓN DE APRENDIZAJE _____

En esta situación de aprendizaje, los alumnos y las alumnas han sido invitados a planificar un viaje en un barco de crucero. Cada grupo de estudiantes deberá investigar diferentes aspectos del crucero, utilizando números de hasta cuatro cifras para hacer sus presentaciones.

El objetivo de esta situación de aprendizaje es que el alumnado recuerde saberes básicos sobre números hasta cuatro cifras, tales como leer, escribir, comparar y aproximar, aplicando sus conocimientos en un contexto realista y divertido.

Esta situación de aprendizaje no solo ayuda al alumnado a familiarizarse con los números de hasta cuatro cifras, sino que también fomenta el trabajo en equipo, la investigación y la exposición oral.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Representar los datos de una situación problemática para facilitar su resolución.
- Comprender los mensajes que incluyen operaciones con números naturales.
- Aplicar los números naturales y sus operaciones a la resolución de situaciones problemáticas de la vida cotidiana.
- Comunicarse empleando mensajes con el vocabulario específico de los números naturales y sus operaciones.
- Representar los datos de una situación problemáticas en forma de operación.
- Interpretar un mensaje que relaciona números decimales.
- Interpretar situaciones problemáticas de la vida cotidiana empleando las operaciones con números naturales.
- Ser flexible en la resolución de las actividades cotidianas.
- Representar operaciones en vertical con los números naturales de un problema.
- Resolver un problema utilizando imágenes relacionadas con situaciones de la vida cotidiana.
- Utilizar los algoritmos de la suma y de la resta para completar una operación en vertical.
- Perseverar en los ejercicios de cálculo mental para mejorar los resultados.
- Utilizar la prueba de la resta para comprobar los resultados obtenidos.
- Aplicar las operaciones con números naturales para resolver situaciones problemáticas de la vida cotidiana.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE4. Utilizar el pensamiento computacional, organizando datos, descomponiendo en partes,

reconociendo patrones, generalizando e interpretando, modificando y creando algoritmos de forma guiada, para modelizar y automatizar situaciones de la vida cotidiana.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE7. Desarrollar destrezas personales que ayuden a enfrentarse a retos matemáticos, fomentando la confianza en las propias posibilidades, aceptando el error como parte del proceso de aprendizaje y adaptándose a las situaciones de incertidumbre, para mejorar la constancia y disfrutar en el aprendizaje de las matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- Estimaciones y aproximaciones razonadas de cantidades en contextos de resolución de problemas.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales de hasta cuatro cifras.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples (suma, resta) son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.
- Participación activa en el trabajo en equipo, escucha activa y respeto por el trabajo de los demás.
- Suma y resta de números naturales resueltas con flexibilidad y sentido: utilidad en situaciones contextualizadas, estrategias y herramientas de resolución y propiedades.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales y fracciones.
- Gestión emocional: estrategias de identificación y manifestación de las propias emociones ante las matemáticas. Iniciativa y tolerancia ante la frustración en el aprendizaje de las matemáticas.
- Números naturales en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación.
- Relaciones entre la suma y la resta: aplicación en contextos cotidianos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.

2.2. Obtener posibles soluciones de un problema siguiendo alguna estrategia conocida.

3.2. Dar ejemplos de problemas sobre situaciones cotidianas que se resuelven matemáticamente.

4.1. Automatizar situaciones sencillas de la vida cotidiana que se realicen paso a paso o sigan una rutina,

utilizando de forma pautada principios básicos del pensamiento computacional.

5.2. Interpretar situaciones en contextos diversos, reconociendo las conexiones entre las matemáticas y la vida cotidiana.

6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.

6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.

7.2. Mostrar actitudes positivas ante retos matemáticos tales como el esfuerzo y la flexibilidad, valorando el error como una oportunidad de aprendizaje.

8.2. Participar en el reparto de tareas, asumiendo y respetando las responsabilidades individuales asignadas y empleando estrategias de colaboración y sencillas de trabajo en equipo dirigidas a la consecución de objetivos compartidos.

UNIDAD 3 – TRINEOS OLÍMPICOS

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

En esta situación de aprendizaje, los alumnos explorarán el emocionante mundo del "bobsleigh", un deporte olímpico que se practica en trineos. A través de esta, el alumnado aprenderá sobre la multiplicación por una cifra y conceptos geométricos aplicados a las dimensiones y características de los trineos y de las pistas.

El trabajo de esta situación de aprendizaje se centrará en que el alumnado recuerde saberes básicos sobre la multiplicación y geometría aplicados a contextos reales, qué les permita resolver problemas relativos al diseño y las dimensiones de los trineos olímpicos y a las pistas , y que descubran información interesante sobre este deporte.

Esta situación de aprendizaje no solo ayudará al alumnado a `practicar la multiplicación y a fomentar el diálogo y el trabajo cooperativo en clase, sino que también les descubrirá un deporte emocionante y dinámico.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Interpreta una multiplicación como una suma de sumandos iguales.
- Utilizar el vocabulario básico de los múltiplos de números naturales: doble, triple...
- Explicar con los términos adecuados y específicos las operaciones realizadas.
- Aplicar las propiedades de la multiplicación para facilitar el cálculo de operaciones.
- Explicar los cálculos efectuados empleando el lenguaje matemático preciso.
- Representar la relación que hay entre los datos de un problema mediante una operación básica.
- Aplicar el vocabulario específico de las operaciones matemáticas básicas.

- Analizar las propiedades básicas de las operaciones matemáticas aplicándolas en su vida cotidiana.
- Resolver retos matemáticos mostrando flexibilidad en los procedimientos aplicados.
- Diferenciar los datos necesarios de los innecesarios para poder resolver un problema.
- Aplicar la multiplicación a la resolución de situaciones problemáticas de la vida cotidiana.
- Representar una situación problemática utilizando operaciones matemáticas.
- Reconocer alguna relación entre las operaciones que utiliza en su vida cotidiana.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE7. Desarrollar destrezas personales que ayuden a enfrentarse a retos matemáticos, fomentando la confianza en las propias posibilidades, aceptando el error como parte del proceso de aprendizaje y adaptándose a las situaciones de incertidumbre, para mejorar la constancia y disfrutar en el aprendizaje de las matemáticas.

SABERES ESPECÍFICOS

- Multiplicación de números naturales resueltas con flexibilidad y sentido.
- Construcción de las tablas de multiplicar apoyándose en número de veces, suma repetida o disposición en cuadrículas.
- Sistema de numeración de base diez (hasta el 9999): aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples (suma, resta, multiplicación, división) son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Iniciativa y tolerancia ante la frustración en el aprendizaje de las matemáticas.
- Estrategias y técnicas de interpretación y manipulación del orden de magnitud de los números.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

- 1.1. Interpretar, de forma verbal o gráfica, problemas de la vida cotidiana, comprendiendo las preguntas planteadas a través de diferentes estrategias o herramientas, incluidas las tecnologías.
- 1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.
- 2.1. Comparar entre diferentes estrategias para resolver un problema de forma pautada.
- 3.1. Analizar conjeturas matemáticas sencillas identificando patrones, propiedades y relaciones de forma pautada.
- 3.2. Dar ejemplos de problemas sobre situaciones cotidianas que se resuelven matemáticamente.
- 5.1. Realizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, aplicando conocimientos y experiencias propios.
- 6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.
- 6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.
- 7.2. Mostrar actitudes positivas ante retos matemáticos tales como el esfuerzo y la flexibilidad, valorando el error como una oportunidad de aprendizaje.

UNIDAD 4 – TELEFÉRICOS

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

En esta situación de aprendizaje los alumnos y las alumnas explorarán el funcionamiento de los teleféricos, un medio de transporte que conecta diferentes puntos a través de cables suspendidos. A través de esta, aprenderán a aplicar la multiplicación en situaciones reales, como el cálculo de capacidad, costes y distancias.

El objetivo de esta situación de aprendizaje es que el alumnado recuerde saberes básicos sobre la multiplicación aplicando sus conocimientos para resolver problemas relacionados con los teleféricos.

En esta situación de aprendizaje, a través del diálogo y el trabajo cooperativo, se proponen actividades para reforzar y ampliar la práctica de la multiplicación en contextos reales y así los alumnos y alumnas lleguen a entender cómo las matemáticas son fundamentales en el funcionamiento de los teleféricos.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Plantear multiplicaciones, llevando y sin llevar, que resuelven la situación problemática propuesta.
- Interpretar mensajes que incluyen términos relacionados con los números naturales y la multiplicación.
- Agilizar el cálculo empleando las propiedades de las operaciones.
- Utilizar los algoritmos de cálculo de la multiplicación en la resolución de situaciones problemáticas.
- Aplicar el vocabulario propio de la multiplicación en la resolución de las actividades.
- Interpretar y utilizar la información numérica contenida en una tabla para resolver un problema.
- Explicar el desarrollo de una actividad empleando el vocabulario específico de las operaciones.
- Seleccionar la estrategia más adecuada para realizar un cálculo mental de una suma.
- Aplicar las propiedades de las operaciones en la resolución de ejercicios con números naturales.
- Multiplicar números naturales empleando los algoritmos correspondientes.
- Concentrarse en aquellas situaciones en las que es más fácil equivocarse.
- Traducir una situación problemática de la vida cotidiana a una multiplicación.
- Explicar el proceso realizado utilizando el vocabulario específico de la multiplicación.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE4. Utilizar el pensamiento computacional, organizando datos, descomponiendo en partes, reconociendo patrones, generalizando e interpretando, modificando y creando algoritmos de forma guiada, para modelizar y automatizar situaciones de la vida cotidiana.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE7. Desarrollar destrezas personales que ayuden a enfrentarse a retos matemáticos, fomentando la confianza en las propias posibilidades, aceptando el error como parte del proceso de aprendizaje y adaptándose a las situaciones de incertidumbre, para mejorar la constancia y disfrutar en el aprendizaje de las matemáticas.

SABERES ESPECÍFICOS

- Estrategias de cálculo mental con números naturales y fracciones.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.
- Relaciones entre la suma y la resta: aplicación en contextos cotidianos.
- Fomento de la autonomía y estrategias para la toma de decisiones en situaciones de resolución de problemas.
- Estimaciones y aproximaciones razonadas de cantidades en contextos de resolución de problemas.
- Números naturales en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación.
- Gestión emocional: estrategias de identificación y manifestación de las propias emociones ante las matemáticas. Iniciativa y tolerancia ante la frustración en el aprendizaje de las matemáticas.
- Relaciones entre las operaciones: aplicación en contextos cotidianos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

- 1.1. Interpretar, de forma verbal o gráfica, problemas de la vida cotidiana, comprendiendo las preguntas planteadas a través de diferentes estrategias o herramientas, incluidas las tecnologías.
- 2.1. Comparar entre diferentes estrategias para resolver un problema de forma pautada.
- 3.1. Analizar conjeturas matemáticas sencillas identificando patrones, propiedades y relaciones de forma pautada.
- 4.1. Automatizar situaciones sencillas de la vida cotidiana que se realicen paso a paso o sigan una rutina, utilizando de forma pautada principios básicos del pensamiento computacional.
- 4.2. Emplear herramientas tecnológicas adecuadas en el proceso de resolución de problemas.
- 5.1. Realizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, aplicando conocimientos y experiencias propios.
- 6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.
- 6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.
- 7.1. Identificar las destrezas personales al abordar retos matemáticos, pidiendo ayuda solo cuando sea necesario y desarrollando así la autoconfianza.

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

En esta situación de aprendizaje el alumnado explorará el concepto de repartir a través de actividades relacionadas con el piragüismo. Aprenderán a distribuir recursos, tiempo y esfuerzo en un contexto real, promoviendo la colaboración y la equidad.

El objetivo de esta situación de aprendizaje se centrará en que los alumnos y las alumnas comprendan el concepto de repartir y apliquen sus conocimientos para resolver problemas relacionados con el piragüismo, como, por ejemplo, el reparto de remos para poder realizar la actividad de piragüismo. La situación presentada permite al alumnado comprender el concepto de repartir en un contexto real y colaborar en la planificación de una actividad grupal.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Efectuar repartos en grupos iguales de los elementos de una colección.
- Realizar repartos no exactos en grupos iguales de los elementos de una colección.
- Repartir en grupos iguales con un resto los elementos de una colección.
- Explicar los pasos seguidos en la resolución de un problema de reparto.
- Analizar si las soluciones obtenidas en una división son coherentes en el contexto del problema.
- Interpretar el vocabulario propio de los términos de la división.
- Calcular mentalmente multiplicaciones con la estrategia más adecuada.
- Utilizar el lenguaje de los términos de la división en sus explicaciones.
- Resolver situaciones problemáticas utilizando la división.
- Explicar la relación existente entre las situaciones de reparto y la división.
- Calcular divisiones aplicando el algoritmo correspondiente.
- Participar respetuosamente en actividades colaborativas.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE4. Utilizar el pensamiento computacional, organizando datos, descomponiendo en partes, reconociendo patrones, generalizando e interpretando, modificando y creando algoritmos de forma guiada, para modelizar y automatizar situaciones de la vida cotidiana.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- División de números naturales resueltas con flexibilidad y sentido: utilidad en situaciones contextualizadas, estrategias y herramientas de resolución y propiedades.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales.
- Sensibilidad y respeto ante las diferencias individuales presentes en el aula: rechazo de actitudes discriminatorias.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

- 1.1. Interpretar, de forma verbal o gráfica, problemas de la vida cotidiana, comprendiendo las preguntas planteadas a través de diferentes estrategias o herramientas, incluidas las tecnologías.
- 2.1. Comparar entre diferentes estrategias para resolver un problema de forma pautada.
- 2.2. Obtener posibles soluciones de un problema siguiendo alguna estrategia conocida.
- 2.3. Demostrar la corrección matemática de las soluciones de un problema y su coherencia en el contexto planteado.
- 4.1. Automatizar situaciones sencillas de la vida cotidiana que se realicen paso a paso o sigan una rutina, utilizando de forma pautada principios básicos del pensamiento computacional.
- 6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.
- 6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.
- 8.1. Trabajar en equipo activa y respetuosamente, comunicándose adecuadamente y estableciendo relaciones basadas en la igualdad, la libertad y la resolución pacífica de conflictos.

UNIDAD 6 – GLOBOS AEROSTÁTICOS

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

En esta situación de aprendizaje, los estudiantes practicarán el concepto de repartir a través de actividades relacionadas con el uso de globos aerostáticos. Aprenderán a distribuir pasajeros, recursos y tiempo en un contexto real y emocionante.

El objetivo de esta situación de aprendizaje se centrará en que el alumnado continúe practicando el concepto de repartir mediante el reparto de pasajeros en diferentes globos aerostáticos.

La situación presentada permite contextualizar los diferentes saberes de la unidad, tales como el concepto de repartir, fomentando la colaboración y la toma de decisiones.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Representar los valores de una situación problemática en un esquema que los relacione.
- Explicar el desarrollo de una actividad aplicando el vocabulario propio de la división.
- Resolver situaciones problemáticas de la vida cotidiana escogiendo la estrategia más adecuada.
- Emplear las operaciones básicas con números naturales en la vida cotidiana.
- Ser responsable cuando se le exigen nuevos retos matemáticos con las operaciones básicas.
- Resolver situaciones problemáticas de la vida cotidiana escogiendo la estrategia más adecuada.
- Realizar cálculos con divisiones aplicando el algoritmo correspondiente.
- Reconocer aquellas situaciones nuevas en las que se puede aplicar la división.
- Aprender a partir del análisis de los errores cometidos en la resolución de un problema.
- Respetar a los demás miembros del grupo de trabajo en el que colabora.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE4. Utilizar el pensamiento computacional, organizando datos, descomponiendo en partes, reconociendo patrones, generalizando e interpretando, modificando y creando algoritmos de forma guiada, para modelizar y automatizar situaciones de la vida cotidiana.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE7. Desarrollar destrezas personales que ayuden a enfrentarse a retos matemáticos, fomentando la confianza en las propias posibilidades, aceptando el error como parte del proceso de aprendizaje y adaptándose a las situaciones de incertidumbre, para mejorar la constancia y disfrutar en el aprendizaje de las matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples (suma, resta, multiplicación, división) son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- División de números naturales resueltas con flexibilidad y sentido: utilidad en situaciones contextualizadas, estrategias y herramientas de resolución y propiedades.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales.
- Números naturales en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación. Relaciones entre la suma y la resta; y la multiplicación y la división: aplicación en contextos cotidianos.
- Gestión emocional: estrategias de identificación y manifestación de las propias emociones ante las matemáticas. Iniciativa y tolerancia ante la frustración en el aprendizaje de las matemáticas.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales en situaciones contextualizadas.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones y aplicación en contextos cotidianos.
- Rechazo de actitudes discriminatorias. Participación activa en el trabajo en equipo, escucha activa y respeto por el trabajo de los demás.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.

2.1. Comparar entre diferentes estrategias para resolver un problema de forma pautada.

3.2. Dar ejemplos de problemas sobre situaciones cotidianas que se resuelven matemáticamente.

4.1. Automatizar situaciones sencillas de la vida cotidiana que se realicen paso a paso o sigan una rutina, utilizando de forma pautada principios básicos del pensamiento computacional.

5.2. Interpretar situaciones en contextos diversos, reconociendo las conexiones entre las matemáticas y la vida cotidiana.

6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.

7.2. Mostrar actitudes positivas ante retos matemáticos tales como el esfuerzo y la flexibilidad, valorando el error como una oportunidad de aprendizaje.

8.1. Trabajar en equipo activa y respetuosamente, comunicándose adecuadamente y estableciendo relaciones basadas en la igualdad, la libertad y la resolución pacífica de conflictos.

UNIDAD 7 – FRUTAS Y VERDURAS

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

En esta situación de aprendizaje, los alumnos y alumnas se convertirán en dependientes de supermercado y aprenderán a trabajar con fracciones y dinero mientras preparan bolsas de frutas y verduras. Este enfoque práctico les ayudará a entender el uso de fracciones en situaciones cotidianas, como la compra y venta de productos.

El objetivo de esta situación de aprendizaje se centrará en que el alumnado comprenda el uso de las fracciones para medir cantidades y aplique sus conocimientos al calcular precios y hacer transacciones en un entorno simulado de un supermercado.

La situación presentada permite contextualizar los diferentes saberes de la unidad, afianzando una mayor comprensión por parte del alumnado de los aprendizajes competenciales.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Reconocer el lenguaje propio de las fracciones.
- Explicar una situación con fracciones utilizando los términos apropiados.
- Explicar situaciones problemáticas utilizando el sistema euro.
- Expresar precios en euros con decimales.
- Reconocer el significado de los precios expresados en euros con decimales.
- Interpretar situaciones problemáticas de la vida cotidiana en la que se utilizan euros y céntimos de euro.
- Utilizar el vocabulario relacionado con el sistema monetario euro.
- Calcular mentalmente las multiplicaciones de un número por 10, por 100 y por 1.000.
- Reconocer las emociones propias cuando tiene que enfrentarse a un nuevo reto.
- Analizar la coherencia entre el enunciado de un problema y las soluciones obtenidas.
- Interpretar construcciones geométricas formadas por la superposición de cubos.

- Continuar series formadas por construcciones geométricas con palillos.
- Modificar construcciones geométricas con palillos.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE4. Utilizar el pensamiento computacional, organizando datos, descomponiendo en partes, reconociendo patrones, generalizando e interpretando, modificando y creando algoritmos de forma guiada, para modelizar y automatizar situaciones de la vida cotidiana.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE7. Desarrollar destrezas personales que ayuden a enfrentarse a retos matemáticos, fomentando la confianza en las propias posibilidades, aceptando el error como parte del proceso de aprendizaje y adaptándose a las situaciones de incertidumbre, para mejorar la constancia y disfrutar en el aprendizaje de las matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- Fracciones propias con denominador hasta 10 en contextos de la vida cotidiana.
- Cálculo y estimación de cantidades y cambio (euros y céntimos de euro) en de la vida cotidiana.
- Estrategias para la interpretación y modificación de algoritmos sencillos.
- Participación activa en el trabajo en equipo, escucha activa y respeto por el trabajo de los demás.
- Operaciones resueltas con flexibilidad y sentido: utilidad en situaciones contextualizadas, estrategias y herramientas de resolución.
- Sensibilidad y respeto ante las diferencias individuales presentes en el aula: rechazo de actitudes discriminatorias.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

2.3. Demostrar la corrección matemática de las soluciones de un problema y su coherencia en el contexto planteado.

3.1. Analizar conjeturas matemáticas sencillas identificando patrones, propiedades y relaciones de forma pautada.

4.1. Automatizar situaciones sencillas de la vida cotidiana que se realicen paso a paso o sigan una rutina, utilizando de forma pautada principios básicos del pensamiento computacional.

5.1. Realizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, aplicando conocimientos y experiencias propios.

5.2. Interpretar situaciones en contextos diversos, reconociendo las conexiones entre las matemáticas y la vida cotidiana.

6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.

6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.

7.1. Identificar las destrezas personales al abordar retos matemáticos, pidiendo ayuda solo cuando sea necesario y desarrollando así la autoconfianza.

8.1. Trabajar en equipo activa y respetuosamente, comunicándose adecuadamente y estableciendo relaciones basadas en la igualdad, la libertad y la resolución pacífica de conflictos.

UNIDAD 8 – RELOJES DEL MUNDO

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

En esta situación de aprendizaje los alumnos y alumnas explorarán cómo se utilizan las horas en situaciones cotidianas a través de la observación y práctica de diferentes relojes, como relojes analógicos, digitales y de pared. Esto les ayudará a entender la importancia de saber leer la hora y gestionar su tiempo.

El objetivo de esta situación de aprendizaje se centrará en que el alumnado comprenda y utilice las horas, haciendo referencia a los diferentes relojes que pueden encontrar en entornos cotidianos y aplicar este conocimiento a la planificación de actividades diarias.

La situación presentada permite a los alumnos y alumnas practicar habilidades matemáticas esenciales en un contexto práctico y relevante,

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Reconocer las relaciones que hay entre las principales unidades de tiempo.
- Representar situaciones cotidianas relacionadas con el paso del tiempo.
- Interpretar mensajes de texto de la vida cotidiana con medidas y unidades de tiempo.
- Resolver situaciones problemáticas empleando el vocabulario propio de la medida del tiempo.
- Emplear los términos característicos de la estadística para describir e interpretar tablas de datos y gráficos.
- Leer coordenadas de puntos en el plano y representar puntos a partir de sus coordenadas.
- Utilizar las unidades de longitud y de tiempo para resolver situaciones problemáticas de la vida cotidiana.
- Aplicar el vocabulario propio de la medida de magnitudes.
- Plantear y resolver situaciones problemáticas utilizando medidas y unidades de magnitudes.
- Participar en el reparto de las tareas en las actividades grupales.
- Comprender el enunciado de un problema.
- Comprobar la coherencia de las soluciones obtenidas en el contexto de la situación problemática.
- Interpretar gráficos estadísticos que describen situaciones problemáticas de la vida cotidiana.
- Reconocer el lenguaje matemático de la medida del tiempo en mensajes del entorno cotidiano.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- Medida del tiempo (año, mes, semana, día, hora y minutos) y determinación de la duración de periodos de tiempo.
- Gráficos estadísticos de la vida cotidiana (gráficos de barras): lectura e interpretación.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales.
- Descripción de la posición relativa de objetos en el espacio o representaciones suyas utilizando vocabulario geométrico adecuado.
- Cálculo y estimación de cantidades y cambio (euros y céntimos de euro) en de la vida cotidiana.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

- 1.1. Interpretar, de forma verbal o gráfica, problemas de la vida cotidiana, comprendiendo las preguntas planteadas a través de diferentes estrategias o herramientas, incluidas las tecnologías.
- 1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.
- 2.3. Demostrar la corrección matemática de las soluciones de un problema y su coherencia en el contexto planteado.
- 3.2. Dar ejemplos de problemas sobre situaciones cotidianas que se resuelven matemáticamente.
- 5.2. Interpretar situaciones en contextos diversos, reconociendo las conexiones entre las matemáticas y la vida cotidiana.
- 6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.
- 6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos utilizando lenguaje matemático sencillo y diferentes formatos.
- 8.2. Participar en el reparto de tareas, asumiendo y respetando las responsabilidades individuales asignadas y empleando estrategias de colaboración y sencillas de trabajo en equipo dirigidas a la consecución de objetivos compartidos.

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

El objetivo de esta situación de aprendizaje se centrará en que el alumnado comprenda y utilice las unidades de longitud, masa y capacidad mediante el entorno marino, haciendo referencia a las cantidades de agua, el peso y la longitud de las ballenas.

La situación presentada permite contextualizar los diferentes saberes de la unidad, afianzando una mayor comprensión por parte del alumnado de los aprendizajes competenciales.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Reconocer las relaciones que hay entre las principales unidades de longitud.
- Representar situaciones cotidianas relacionadas con medidas de longitud.
- Resolver situaciones problemáticas empleando el vocabulario propio de la medida de longitudes.
- Emplear los términos propios de las medidas de masa indicando las unidades adecuadas.
- Realizar operaciones con medidas de masa expresando los cálculos en las unidades que corresponden.
- Relacionar cuantitativamente entre sí y con el litro las diferentes fracciones de litro.
- Estimar la medida de diferentes magnitudes en situaciones de la vida cotidiana.
- Resolver situaciones problemáticas en las que intervienen medidas de masa y de capacidad.
- Interpretar situaciones en las que se relacionan medidas de magnitudes de masa, capacidad y tiempo.
- Resolver problemas con magnitudes planteándose preguntas intermedias.
- Relacionarse de manera saludable con los demás miembros del grupo.
- Saber establecer relaciones entre medidas de una magnitud expresadas en diferentes unidades.
- Interpretar la solución obtenida en un problema con unidades de medida para valorar su coherencia.
- Interpretar problema de la vida cotidiana en los que se utilizan medidas de magnitudes.
- Reconocer el lenguaje matemático de la medida de la longitud, la masa y la capacidad.
- Explicar el procedimiento utilizado en la resolución de una situación con medidas de magnitudes.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- Atributos mensurables de los objetos (longitud) Unidades convencionales (km, m, cm, mm).
- Atributos mensurables de los objetos (masa) Unidades convencionales (kg, g).
- Atributos mensurables de los objetos (capacidad) Unidades convencionales (litro).
- Estimación de medidas de capacidad por comparación.
- Estrategias de comparación y ordenación de medidas de la misma magnitud.
- Estrategias para realizar mediciones con instrumentos y unidades no convencionales y convencionales.
- Atributos mensurables de los objetos.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

1.1. Interpretar, de forma verbal o gráfica, problemas de la vida cotidiana, comprendiendo las preguntas planteadas a través de diferentes estrategias o herramientas, incluidas las tecnologías.

1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.

2.1. Comparar entre diferentes estrategias para resolver un problema de forma pautada.

2.2. Obtener posibles soluciones de un problema siguiendo alguna estrategia conocida.

5.1. Realizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, aplicando conocimientos y experiencias propios.

5.2. Interpretar situaciones en contextos diversos, reconociendo las conexiones entre las matemáticas y la vida cotidiana.

6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.

6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.

8.1. Trabajar en equipo activa y respetuosamente, comunicándose adecuadamente y estableciendo relaciones basadas en la igualdad, la libertad y la resolución pacífica de conflictos.

Las situaciones de aprendizaje que se muestran a continuación se trabajarán a lo largo de todo el curso durante una sesión a la semana a través de los proyectos interdisciplinarios. Los saberes básicos principales que se van a trabajar son: geometría, estadística y probabilidad.

UNIDAD 10 – ARTE Y ARQUITECTURA

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

En esta situación de aprendizaje los alumnos y las alumnas explorarán conceptos geométricos básicos a través del análisis de obras de arte y estructuras arquitectónicas. Esto les permitirá visualizar y aplicar su comprensión de rectas, semirrectas, segmentos, ángulos, rectas paralelas y secantes en contextos reales,

El objetivo de esta situación de aprendizaje se centrará en que el alumnado distinga entre recta, semirrecta y segmento, identifique ángulos, rectas paralelas y rectas secantes mediante la observación de ejemplos en el arte y la arquitectura.

La situación presentada permite que los alumnos y las alumnas conecten los conceptos matemáticos con el mundo del arte y de la arquitectura, fomentando una comprensión más profunda y significativa,

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Representar los elementos y las figuras geométricos que aparecen en un problema.
- Interpretar mensajes de texto de la vida cotidiana con términos de geometría.
- Explicar el método seguido para resolver una situación problemática con figuras geométricas.
- Emplear los términos propios de la geometría para describir la posición relativa de dos rectas.
- Identificar el tipo de líneas que aparecen en una construcción geométrica.
- Comunicar con precisión los pasos que ha seguido para reconocer un elemento geométrico.
- Saber orientarse en un plano siguiendo o construyendo itinerarios en dos puntos.
- Emplear el vocabulario propio de geometría en las situaciones de la vida cotidiana.
- Resolver problemas de la vida cotidiana seleccionando un conjunto de datos que sean coherentes.
- Comparar medidas de capacidad para igualar el contenido de dos recipientes.
- Analizar construcciones geométricas para encontrar relaciones entre sus elementos.
- Relacionar diferentes elementos o formas geométricas.
- Explicar los pasos seguidos para identificar o representar una figura geométrica.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

SABERES ESPECÍFICOS

- Figuras geométricas de dos o tres dimensiones en objetos de la vida cotidiana: identificación y clasificación.
- Estrategias y técnicas de construcción de figuras geométricas de dos dimensiones.
- Descripción de la posición relativa de objetos en el espacio o de sus representaciones.
- Cálculo y estimación de cantidades y cambios (euros y céntimos de euro) en problemas de la vida cotidiana.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Figuras geométricas de dos dimensiones en objetos de la vida cotidiana: identificación y clasificación.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.

6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.

6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o

los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.

1.1. Interpretar, de forma verbal o gráfica, problemas de la vida cotidiana, comprendiendo las preguntas planteadas a través de diferentes estrategias o herramientas, incluidas las tecnologías.

1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.

2.2. Obtener posibles soluciones de un problema siguiendo alguna estrategia conocida.

2.3. Demostrar la corrección matemática de las soluciones de un problema y su coherencia en el contexto planteado.

3.1. Analizar conjeturas matemáticas sencillas identificando patrones, propiedades y relaciones de forma pautada.

5.1. Realizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, aplicando conocimientos y experiencias propios.

UNIDAD 11 – RODEADOS DE GEOMETRÍA

SITUACIÓN DE APRENDIZAJE

En esta situación de aprendizaje los alumnos y alumnas explorarán las formas geométricas básicas (círculos, triángulos, cuadrados, rectángulos, rombos, etc.) a través de la observación y el análisis de su entorno cotidiano. Esto les permitirá relacionar conceptos matemáticos con elementos que ven y utilizan diariamente.

El objetivo de esta situación de aprendizaje es que el alumnado recuerde saberes básicos sobre las formas geométricas identificando ejemplos en su entorno real y creando un proyecto, como la creación de un mapa geométrico, que refleje su comprensión.

Esta situación de aprendizaje permitirá a los alumnos y a las alumnas conectar conceptos matemáticos con su entorno inmediato, fomentando una comprensión más profunda y significativa de las formas geométricas. Además de proponer actividades que refuercen y amplíen la práctica de la geometría, se fomentará el diálogo y el trabajo cooperativo.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Diferenciar entre líneas poligonales abiertas y cerradas y reconocer figuras poligonales.
- Identificar los elementos característicos de un polígono: vértices, lados y ángulos.
- Distinguir las clases de triángulos considerando sus lados y sus ángulos.
- Reconocer los cuadriláteros identificando los que son paralelogramos y los que no lo son.
- Calcular el área de rectángulos y cuadrados aplicando la idea de centímetro cuadrado.
- Reconocer y calcular el perímetro de un polígono a partir de las longitudes de sus lados.
- Identificar ejes de simetría en figuras geométricas.
- Identificar los elementos geométricos característicos de una circunferencia.

- Calcular mentalmente sumas de tres sumandos con dos decenas exactas y unidades.
- Utilizar las piezas del tangram para construir las figuras geométricas indicadas.
- Identificar ejes de simetría en figuras geométricas formadas con piezas del tangram.
- Utilizar la calculadora para transformar un número en otro realizando operaciones.
- Aplicar una estrategia de cálculo mental para realizar una suma en que un sumando es 9.
- Diferenciar los datos que son necesarios de los que no lo son para resolver un problema.
- Calcular operaciones básicas con los datos de un problema y expresar la respuesta en las unidades adecuadas.
- Construir un triángulo escaleno con pajitas de diferente longitud y clasificarlo según diferentes criterios.
- Determinar el área de figuras geométricas representadas sobre una cuadrícula.
- Identificar la presencia de ejes de simetría en figuras geométricas.
- Identificar y clasificar figuras geométricas.
- Calcular perímetros y áreas de figuras geométricas en situaciones problemáticas.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE2. Resolver situaciones problematizadas, aplicando diferentes técnicas, estrategias y formas de razonamiento, para explorar distintas maneras de proceder, obtener soluciones y asegurar su validez desde un punto de vista formal y en relación con el contexto planteado.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- Figuras geométricas de dos dimensiones en objetos de la vida cotidiana: identificación y clasificación.

- Atributos mensurables de los objetos. Estrategias para el cálculo de perímetros de figuras planas y utilización en la resolución de problemas de la vida cotidiana.
- Identificación de figuras transformadas mediante traslaciones y simetrías en situaciones de la vida cotidiana.
- Suma, resta, multiplicación y división de números naturales resueltas con flexibilidad y sentido en situaciones contextualizadas.
- Estrategias y técnicas de construcción de figuras geométricas.

_____CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS_____

- 1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.
- 2.1. Comparar entre diferentes estrategias para resolver un problema de forma pautada.
- 3.1. Analizar conjeturas matemáticas sencillas identificando patrones, propiedades y relaciones de forma pautada.
- 3.2. Dar ejemplos de problemas sobre situaciones cotidianas que se resuelven matemáticamente.
- 5.2. Interpretar situaciones en contextos diversos, reconociendo las conexiones entre las matemáticas y la vida cotidiana.
- 6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.
- 6.2. Explicar los procesos e ideas matemáticas, los pasos seguidos en la resolución de un problema o los resultados obtenidos, utilizando lenguaje matemático sencillo en diferentes formatos.
- 8.2. Participar en el reparto de tareas, asumiendo y respetando las responsabilidades individuales asignadas y empleando estrategias de colaboración y sencillas de trabajo en equipo dirigidas a la consecución de objetivos compartidos.

UNIDAD 12 – EDIFICIOS SINGULARES

_____SITUACIÓN DE APRENDIZAJE_____

En esta situación de aprendizaje los alumnos y las alumnas explorarán cómo los cuerpos geométricos (esferas, cubos cilindros, pirámides, prismas, etc.) se utilizan en la arquitectura, mediante la observación de edificios singulares, como, por ejemplo, la Torre Eiffel, el Museo Guggenheim, la Sagrada Familia, etc. y posteriormente realizarán una manualidad que consistirá en la creación, en grupos, de un edificio. Esto les permitirá relacionar conceptos matemáticos con ejemplos reales en su entorno.

El objetivo de esta situación de aprendizaje es que el alumnado recuerde y aplique saberes básicos sobre los cuerpos geométricos, identificando ejemplos en edificaciones singulares y creando un proyecto que refleje su comprensión.

Esta situación de aprendizaje permite por una parte a los alumnos y a las alumnas conectar conceptos matemáticos con ejemplos arquitectónicos reales, fomentando una comprensión más profunda y significativa de los cuerpos geométricos y por otra fomentar el diálogo, el trabajo cooperativo y la exposición oral.

OBJETIVOS DIDÁCTICOS

- Identificar los elementos geométricos característicos de un prisma y determinar su número.
- Clasificar una colección de prismas teniendo en cuenta la forma de su base.
- Reconocer los elementos propios de una pirámide y clasificarlas según la forma de su base.
- Calcular mentalmente restas de decenas a centenas.
- Identificar los principales cuerpos geométricos y relacionarlos con objetos de la vida cotidiana.
- Analizar dimensiones de los polígonos que aparecen en cuerpos geométricos cúbicos.
- Resolver problemas sobre las características geométricas de algunos edificios.
- Plantear y resolver situaciones problemáticas utilizando una representación de los datos.
- Calcular mentalmente una operación aplicando una estrategia que facilite la resolución.
- Construir manualmente pirámides.
- Equilibrar balanzas con las pesas adecuadas.
- Interpretar un desarrollo plano de un cuerpo geométrico.
- Clasificar cuerpos geométricos.
- Identificar los cuerpos geométricos representados individualmente o en una construcción.
- Manipular desarrollos planos para construir los cuerpos geométricos correspondientes.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS

CE1. Interpretar situaciones de la vida cotidiana proporcionando una representación matemática de las mismas mediante conceptos, herramientas y estrategias, para analizar la información más relevante.

CE3. Explorar, formular y comprobar conjeturas sencillas o plantear problemas de tipo matemático en situaciones basadas en la vida cotidiana, de forma guiada, reconociendo el valor del razonamiento y la argumentación, para contrastar su validez, adquirir e integrar nuevo conocimiento.

CE5. Reconocer y utilizar conexiones entre las diferentes ideas matemáticas, así como identificar las matemáticas implicadas en otras áreas o en la vida cotidiana, relacionando conceptos y procedimientos, para interpretar situaciones y contextos diversos.

CE6. Comunicar y representar, de forma individual y grupal, conceptos, procedimientos y resultados matemáticos, utilizando el lenguaje oral, escrito y gráfico, y la terminología apropiados, para dar significado y permanencia a las ideas matemáticas.

CE8. Desarrollar destrezas sociales, reconociendo y respetando a los compañeros y participar en equipos de trabajo para fomentar un adecuado desarrollo personal y social.

SABERES ESPECÍFICOS

- Figuras geométricas de tres dimensiones en objetos de la vida cotidiana: identificación y clasificación.
- Unidades convencionales y no convencionales en situaciones de la vida cotidiana.
- Estrategias y técnicas de construcción de cuerpos geométricos.
- Estimación de medidas de longitud, masa y capacidad por comparación.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN ASOCIADOS A LAS SITUACIONES DE APRENDIZAJE PLANTEADAS

1.2. Producir representaciones matemáticas, a través de esquemas o diagramas que ayuden en la resolución de una situación problematizada.

3.1. Analizar conjeturas matemáticas sencillas identificando patrones, propiedades y relaciones de forma pautada.

3.2. Dar ejemplos de problemas sobre situaciones cotidianas que se resuelven matemáticamente.

5.1. Realizar conexiones entre los diferentes elementos matemáticos, aplicando conocimientos y experiencias propios.

5.2. Interpretar situaciones en contextos diversos, reconociendo las conexiones entre las matemáticas y la vida cotidiana.

6.1. Reconocer lenguaje matemático sencillo presente en la vida cotidiana en diferentes formatos, adquiriendo vocabulario específico básico y mostrando comprensión del mensaje.

8.1. Trabajar en equipo activa y respetuosamente, comunicándose adecuadamente y estableciendo relaciones basadas en la igualdad, la libertad y la resolución pacífica de conflictos.

8.2. Participar en el reparto de tareas, asumiendo y respetando las responsabilidades individuales asignadas y empleando estrategias de colaboración y sencillas de trabajo en equipo dirigidas a la consecución de objetivos compartidos.

CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS

SITUACIONS D'APRENENTATGE	TEMPORALITZACIÓ
P R I M E R T R I M E S T R E	
Avaluacions inicials	Setembre
1- El nostre cos 1	Setembre - Octubre
2- El nostre cos 2	Novembre - Desembre
S E G O N T R I M E S T R E	
3- Les màquines	Gener - Febrer
4- Sistema solar, atmosfera i clima	Març
T E R C E R T R I M E S T R E	
5- La localitat	Abril
6- Activitats econòmiques	Maig Juny

UNIDAD 1 - EL NOSTRE COS 1

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Presentarem a l'aula un vídeo d'uns joves jugant i movent-se. Per grups respondran les preguntes:

- Quines parts o elements del teu cos necessites per a córrer, saltar, etc...
- Quines diferències físiques veieu entre les persones que apareixen al vídeo?

Aquesta situació d'aprenentatge ens acostarà a l'evolució del cos amb l'edat a partir dels coneixements previs de l'alumnat sobre les persones que formen el seu entorn familiar.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Reconèixer sentiments aliens i propis en les seues relacions de la vida quotidiana.
- Establir relacions afectives saludables en les seues activitats de la vida quotidiana.
- Elaborar una llista amb les cures dels òrgans dels sentits que fa habitualment.
- Aprendre el vocabulari específic de diversos sentits de l'ésser humà.
- Fer experiments senzills relacionats amb els sentits i expressar-ne el resultat.
- Analitzar quins òrgans, sistemes i aparells intervenen en la funció de relació.
- Fer un esquema sobre els estímuls.

- Aprendre la localització dels principals ossos i músculs del cos humà.
- Identificar les emocions pròpies en les tasques diàries.
- Reconèixer les emocions dels altres en el curs de les activitats que desenvolupa.
- Utilitzar els recursos materials de les activitats seguint criteris de sostenibilitat.
- Consultar informació a internet aplicant els seus propis recursos digitals.
- Identificar les postures de ioga amb el benestar físic i emocional.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocions.

SABERS ESPECÍFICS

- Procediments d'indagació adequats a les necessitats de la investigació.
- Foment de la iniciativa en la realització de les diferents investigacions.
- La importància de l'ús de la ciència i la tecnologia per ajudar a comprendre les causes de les accions pròpies, prendre decisions raonades i dur a terme tasques de manera més eficient.
- Dispositius i recursos digitals d'acord amb les necessitats del context educatiu.
- Morfologia del cos humà. Esquelet, musculatura i articulacions. Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions.
- Iniciació a l'activitat científica. Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles usant llenguatge científic bàsic adquirit
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.
- Relació entre el benestar i la pràctica de determinats hàbits: alimentació variada, higiene personal, exercici físic regulat sense excessos i descans diari.
- Projectes de disseny i pensament computacional. Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)

- La vida en el nostre planeta. Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades.

CRITERIS D'EVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENENTATGE

PLANTEJADES

- 1.1. Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interès personal.
- 1.4. Identificar hàbits que afavoreixen tindre una relació saludable i adequada amb l'ús de les tecnologies digitals.
- 2.1. Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.
- 2.3. Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions.
- 3.2. Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a la investigació que es realitza.
- 3.4. Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment.
- 4.1. Relacionar la pràctica habitual i autònoma d'hàbits saludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos i formular propostes de millora
- 4.2. Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència.

UNITAT 2- EL COS 2

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Portarem a l'aula una cistella plena d'aliments amb gluten i demanarem a l'alumnat que ens ajude a classificar-los.

La situació d'aprenentatge proposada ens acosta a una realitat relacionada amb les al·lèrgies i les intoleràncies alimentàries a partir dels coneixements previs de l'alumnat i en relació amb els símbols marcats als aliments sense gluten.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Saber què és la digestió.
- Reconèixer les parts i les funcions de l'aparell digestiu.
- Diferenciar els grups d'aliments, i els exemples més representatius de cadascun.
- Conèixer els hàbits saludables.

- Establir en què consisteix una dieta sana i equilibrada.
- Saber què són les al·lèrgies i les intoleràncies alimentàries.
- Reconèixer problemes de salut relacionats amb una mala alimentació.
- Enumerar hàbits preventius de malalties.
- Dur a terme activitats emprant recursos digitals.
- Conèixer la labor que fan les associacions que recapten aliments.
- Utilitzar els recursos materials de les activitats seguint criteris de sostenibilitat.
- Valorar la importància de les etiquetes dels aliments.
- Interpretar la informació nutricional de les etiquetes alimentàries.
- Reconèixer els símbols d'intoleràncies alimentàries.
- Diferenciar els éssers vius segons el regne al qual pertanyen: animal, vegetal, fongs, protoctists i moneres.
- Aprendre les parts i el funcionament de l'aparell respiratori.
- Buscar informació a Internet sobre l'asma.
- Explicar quins elements reparteix i arreplega la sang per tot el cos.
- Comprendre què hem de fer per tindre cura del nostre aparell circulatori.
- Anomenar les parts del sistema urinari.
- Raonar per què hem de beure molta aigua.
- Descriure el procés de la reproducció humana.
- Diferenciar les malalties contagioses de les no contagioses.
- Conscienciar-se dels tipus d'accidents que podem tindre en diferents hàbits.
- Conèixer els primers auxilis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

SABERS ESPECÍFICS

- Procediments d'indagació adequats a les necessitats de la investigació.
- Dispositius i recursos digitals d'acord amb les necessitats del context educatiu.
- Foment de la curiositat, la iniciativa i la constància en la realització de les diferents investigacions.
- Desigualtat social i accés als recursos.
- Morfologia del cos humà. Esquelet, musculatura i articulacions. Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions.
- Relació entre el benestar i la pràctica de determinats hàbits: alimentació variada, higiene personal, exercici físic regulat sense excessos i descans diari.
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.
- La vida en el nostre planeta. Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades
- Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.

CRITERIS D'EVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENTATGE PLANTEJADES

- 1.1. Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interès personal.
- 2.1. Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.
- 2.2. Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional.
- 3.1. Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.
- 3.4. Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment.
- 4.1. Relacionar la pràctica habitual i autònoma d'hàbits saludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos i formular propostes de millora.
- 4.2. Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència.

UNITAT 3 - LES MÀQUINES

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Les màquines són importants en la nostra vida?

La situació presentada permet contextualitzar els diferents sabers de la unitat, afirmant una major comprensió per part de l'alumne dels aprenentatges competencials.

Partirem de la pregunta: Quines màquines hi ha a la classe? Per què són màquines?

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Definir i reconèixer els elements d'una màquina.
- Identificar i conèixer l'evolució de la roda.
- Identificar els engranatges.
- Consultar informació a internet aplicant els seus propis recursos digitals.
- Classificar les màquines segons diferents criteris, manuals, màquines simples o compostes, etc.
- Identificar i descriure les màquines simples: la palanca, la corriola i el pla inclinat.
- Explicar el funcionament de diferents màquines compostes: les alicates i els motors.
- Analitzar el funcionament d'una màquina composta: la bicicleta.
- Relacionar una sèrie de màquines amb les fonts d'energia que empren.
- Valorar com han evolucionat les màquines al llarg del temps pel que fa a la comunicació, els transports, el treball, la llar, l'oci i l'escola.
- Descriure alguns dels invents més destacats al llarg de la història de la humanitat.
- Dur a terme activitats mitjançant recursos digitals.
- Conèixer la fabricació actual de màquines ecològiques.
- Consultar informació a internet aplicant els seus propis recursos digitals.
- Aprendre a construir un balancí.
- Utilitzar els recursos materials de les activitats seguint criteris de sostenibilitat.
- Inventar una màquina que ajude a fer tasques quotidianes.
- Experimentar com funcionen les forces.
- Diferenciar les forces per contacte de les forces a distància.
- Conèixer els efectes de les forces.
- Definir i dibuixar els gèneres de les palanques.
- Explicar la utilitat del pla inclinat.
- Dibuixar unes tisores i marcar-hi la potència, la resistència i el punt de suport.
- Conèixer i descriure els elements i el funcionament d'una rentadora.
- Distingir materials conductors i aïllants.
- Dir aparells que funcionen amb piles o electricitat.

- Valorar el desenvolupament tecnològic aplicat a la medicina.
- Conèixer dones científiques i valorar la seua feina.
- Fer un circuit elèctric.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

CE05. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

SABERS ESPECÍFICS

- Propietats de les màquines simples i el seu efecte sobre les forces.
- Aplicacions i usos en la vida quotidiana.
- Foment de la curiositat, la iniciativa i la constància en la realització de les diferents investigacions.
- Foment de la curiositat, la iniciativa i la constància en la realització de les diferents investigacions.
- Matèries, força i energia. Aplicacions i usos en la vida quotidiana de màquines, aparells i estructures.
- Projectes de disseny i pensament computacional. Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret.
- Iniciació a l'activitat científica. Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere.
- Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.
- Accions per al Consum responsable de béns i serveis.

CRITERIS D'EVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENENTATGE

PLANTEJADES

- 1.1. Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interès personal.
- 2.1. Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.
- 2.2. Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional.
- 2.3. Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions.
- 3.1. Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.
- 3.2. Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a la investigació que es realitza.
- 3.4. Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment.
- 4.3. Reconèixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpies i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats
- 5.5. Identificar les accions pròpies realitzades diàriament en benefici del consum responsable de materials escolars, aliments, aigua i electricitat.

UNITAT 4 - SISTEMA SOLAR, ATMOSFERA I CLIMA

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Aquesta situació d'aprenentatge pretén despertar l'interès de l'alumnat i motivar el seu aprenentatge, establint una relació entre un fet quotidià i familiar, com pot ser un aniversari, i la situació de la Terra en el sistema solar.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Descriure el sistema solar.
- Explicar les característiques del planeta Terra.
- Identificar la Lluna com a satèl·lit de la Terra.
- Descriure els moviments de la Lluna i identificar les fases lunars.

- Interpretar i emprar els sistemes de representació de la Terra.
- Descriure mapes i plànols i interpretar-ne correctament l'escala i els signes convencionals.
- Desenvolupar les habilitats d'orientació a partir de l'ús dels punts cardinals i de diferents elements tecnològics.
- Explicar el funcionament d'una brúixola i un GPS.
- Desenvolupar habilitats de treball cooperatiu i en grup.
- Seguir instruccions en l'elaboració d'una tasca complexa.
- Aprendre els noms de les capes de l'atmosfera.
- Buscar de manera efectiva informació a internet sobre accions humanes que fan malbé l'atmosfera.
- Interpretar les temperatures de termòmetres.
- Memoritzar vocabulari específic relatiu al temps atmosfèric.
- Explicar amb paraules pròpies el cicle de l'aigua amb suport visual i teòric.
- Conèixer els aparells que es fan servir per mesurar el temps meteorològic.
- Valorar la importància de fer pronòstics del temps.
- Interpretar la informació diversa d'un mapa del temps d'Espanya.
- Diferenciar temps meteorològic i clima.
- Descriure i comprendre els factors que influeixen en el clima.
- Aprendre a quin contenidor anirà cadascun dels residus proposats per reciclar.
- Fer un experiment que demostrarà que l'aire pesa.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE05. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

SABERS ESPECÍFICS

- Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.
- Consciència eco social.

- Elements, moviments, dinàmiques que tenen lloc a l'univers i la seua relació amb determinats fenòmens físics que afecten la Terra i repercuteixen en la vida diària i en l'entorn.
- Avanços en el passat relacionats amb la ciència i la tecnologia que han contribuït a transformar la nostra societat mostrant models que incorporen una perspectiva de gènere.
- Representació de l'espai. Representació de la Terra a través del globus terraqüi, els mapes i altres recursos digitals. Mapes i plànols en diferents escales.
- Representació de l'espai. Tècniques d'orientació mitjançant l'observació dels elements del medi físic i altres mitjans de localització espacial.
- Consciència ecosocial. Conservació i protecció de la naturalesa. El consum responsable, l'ús de l'aigua i l'energia, la mobilitat sostenible i la gestió dels residus.
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Dispositius i recursos digitals d'acord amb les necessitats del context educatiu.
- Projectes de disseny i pensament computacional. Materials, eines i objectes adequats a la consecució del projecte de disseny.
- Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades.
- Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.
- Petjada ecològica i sostenibilitat / no sostenibilitat derivada del consum.
- Projectes de disseny i pensament computacional. Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.
- Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades
- Petjada ecològica i sostenibilitat / no sostenibilitat derivada del consum.

_____ CRITERIS D'EVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENENTATGE PLANTEJADES _____

- 1.1. Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interès personal.
- 2.1. Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.
- 2.2. Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional.
- 2.3. Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions.

- 3.1. Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.
- 3.2. Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a la investigació que es realitza.
- 3.3. Emprar de manera segura instruments i dispositius, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrar-les correctament.
- 3.5. Presentar els resultats de xicotetes investigacions en forma d'esquemes visualment senzills, utilitzant correctament un llenguatge científic bàsic i explicant els passos que s'han seguit en el procés.
- 4.2. Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència.
- 5.2. Esmentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambient i el paisatge pròxim.
- 5.3. Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn pròxim.

UNITAT 5 - LA LOCALITAT

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Les persones necessitem relacions socials per a viure?

La situació presentada permet contextualitzar els diferents sabers de la unitat, afermant una millor comprensió per part de l'alumnat dels aprenentatges competencials.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Reconèixer i valorar les comunitats a les quals es pertany: família, escola, localitat.
- Entendre què és la família i conèixer les normes de convivència familiar.
- Identificar les tasques domèstiques i la necessitat de col·laborar-hi.
- Identificar i valorar la labor de les persones que formen part de la comunitat escolar.
- Reconèixer les normes de convivència a la localitat.
- Valorar la importància dels diferents tipus de festes.
- Conèixer què són els pobles.
- Comprendre les característiques de l'estil de vida a les ciutats.
- Descriure les feines a les ciutats.
- Identificar les parts d'una ciutat: el centre històric, l'eixample i la perifèria.
- Descriure com es governen els pobles i les ciutats.
- Caracteritzar el funcionament d'un ajuntament i els serveis públics que proveeix.
- Identificar els senyals de trànsit principals.

- Valorar la importància de les normes de circulació.
- Conèixer les adaptacions per a les persones amb diversitat funcional.
- Seguir instruccions en l'elaboració d'una tasca complexa.
- Elaborar un jardí per a la classe.
- Descriure un procés electoral.
- Dur a terme una jornada electoral a l'escola.
- Descobrir a internet com es diu l'alcalde o alcaldessa de la seua localitat.
- Informar-se sobre les darreres eleccions de la seua localitat.
- Elaborar una llista amb els serveis municipals de la nostra localitat.
- Elaborar una llista amb les comunitats autònomes d'Espanya i el repte de la distribució territorial.
- Buscar informació a internet sobre les tradicions folklòriques i culturals de la seua localitat.
- Ordenar unes lleis de general a concreta.
- Buscar una obligació associada al dret a l'educació i una, al dret a la sanitat.
- Conèixer els principals senyals de trànsit.
- Explicar com s'han de comportar els vianants.
- Escriure quins residus van a cada contenidor.
- Localitzar possibles millores de la localitat i redactar-ho en un escrit.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE05. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

CE07. Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.

CE08. Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

SABERS ESPECÍFICS

- Iniciació a l'activitat científica. Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere.
- Alfabetització cívica. Reconeixement de l'organització social, política i territorial: les comunitats autònomes i Espanya.
- Organització i funcionament de la societat.
- Compromisos i normes per a la vida en societat. Els costums, les tradicions i les manifestacions etnicoculturals de l'entorn. Respecte per la diversitat i la cohesió social.
- Representació de l'espai. Tècniques d'orientació mitjançant l'observació dels elements del medi físic i altres mitjans de localització espacial.
- La ciutat com a espai de convivència.
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerques d'informació guiades, segures i eficients a internet.
- Organització i funcionament de la societat. Les principals institucions i entitats de l'entorn local, regional i nacional i els serveis públics que presten. Estructura administrativa d'Espanya.
- Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible.
- El patrimoni natural i cultural. Els espais protegits, culturals i naturals: ús, cura i conservació.
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.
- Projectes de disseny i pensament computacional. Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes. Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip.
- Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades. Petjada ecològica i sostenibilitat / no sostenibilitat derivada del consum.
- Consciència ecosocial. Conservació i cura dels elements paisatgístics de l'entorn.

CRITERIS D'EVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENENTATGE PLANTEJADES

- 1.1. Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interès personal.
- 1.3. Crear textos digitals senzills utilitzant guies detallades.
- 2.1. Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.
- 2.2. Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional.
- 2.3. Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en

desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions.

3.1. Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.

3.5. Presentar els resultats de xicotetes investigacions en forma d'esquemes visualment senzills, utilitzant correctament un llenguatge científic bàsic i explicant els passos que s'han seguit en el procés.

4.2. Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència.

4.3. Reconèixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpies i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats

4.4. Assumir responsabilitats i tasques en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.

5.1. Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials.

5.3. Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn pròxim.

7.1. Identificar els principals òrgans de govern del municipi, de la província i de la Comunitat Valenciana i identificar la seua funció i responsabilitat en la millora de la vida de les persones i de la convivència social.

7.2. Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del seu municipi, la província i la Comunitat Valenciana.

7.3. Conèixer les funcions de l'administració del municipi, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania i la participació ciutadana.

8.1. Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric.

8.2. Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural del municipi i de la Comunitat Valenciana i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

UNITAT 6-- ACTIVITATS ECONÒMIQUES

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

La situació presentada permet contextualitzar els diferents sabers de la unitat, afirmant una major comprensió per part de l'alumne dels aprenentatges competencials.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Distingir entre sector primari, secundari i terciari.

- Identificar treballs o sectors productius segons que serveixen per produir aliments, transformar productes o fabricar.
- Conèixer les principals activitats relacionades amb l'agricultura.
- Identificar els diferents sistemes de reg.
- Conèixer les principals activitats relacionades amb la ramaderia.
- Diferenciar els diferents tipus de bestiar.
- Diferenciar els tipus de pesca i les tasques que duen a terme els pescadors.
- Explicar breument en què consisteix l'activitat minera.
- Assenyalar les característiques principals del treball artesanal.
- Caracteritzar el treball industrial i la fabricació en sèrie.
- Classificar els diversos tipus d'indústries en funció del producte que elaboren.
- Conèixer les principals característiques del procés comercial i diferenciar entre productors i consumidors.
- Explicar en què consisteix el transport de mercaderies.
- Conèixer la importància del consum responsable.
- Seguir instruccions en l'elaboració d'una tasca complexa.
- Crear una història en vinyetes sobre l'elaboració d'un producte.
- Participació en una conversa grupal sobre la immigració i altres temes.
- Comprensió del contingut d'un vídeo.
- Comprendre les dades d'una taula per respondre preguntes sobre l'evolució de la població.
- Observar una piràmide de població i respondre preguntes relacionades.
- Sintetitzar per escrit la informació de dos gràfics sobre la població espanyola.
- Explicar la diferència entre padró i cens
- Classificar productes en aliments o primeres matèries.
- Explicar les conseqüències de les transformacions de les feines agrícoles.
- Explicar l'evolució de la indústria en els darrers segles.
- Dir deu serveis que fan servir cada dia.
- Reflexionar sobre els beneficis i els inconvenients del comerç electrònic.
- Dir els productes ramaders i agrícoles principals d'Espanya.
- Respondre si han participat en activitats solidàries i explicar la importància de les ONG.
- Explicar tota la informació possible sobre un lloc.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa

interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

CE05. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

SABERS ESPECÍFICS

- L'organització política i territorial d'Espanya. Organització i funcionament de la societat.
- Organització i funcionament de la societat.
- L'acció de dones i homes com a subjectes en la història. Interpretació del paper dels individus i dels diferents grups socials.
- Les petjades de la història a indrets, edificis, objectes, oficis i tradicions de la localitat.
- Iniciació a la investigació i als mètodes de treball.
- Alfabetització cívica. Distribució de la població: natalitat i mortalitat. Moviments migratoris i riscos naturals. Característiques del sector privat i del sector públic.
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.
- Projectes de disseny i pensament computacional. Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes.
- Consciència eco social. Conservació i cura dels elements paisatgístics de l'entorn.
- La vida en el nostre planeta. Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades.
- Projectes de disseny i pensament computacional. Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.
- Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. La netiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules.

CRITERIS D'EVALUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENTATGE PLANTEJADES

1.1. Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per a buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes pròxims i d'interès personal.

- 1.2. Usar dispositius senzills per a comunicar-se mitjançant el correu electrònic, aplicant les normes de la netiqueta.
- 2.1. Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.
- 2.3. Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions.
- 2.4. Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits.
- 3.1. Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.
- 3.4. Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment.
- 4.2. Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se de manera empàtica en les relacions amb les altres persones per a afavorir la convivència.
- 4.4. Assumir responsabilitats i tasques en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.
- 5.1. Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials.
- 5.2. Esmentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambient i el paisatge pròxim.
- 5.3. Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn pròxim.

9- MESURES D'ATENCIÓ PER A LA RESPOSTA EDUCATIVA PER LA INCLUSIÓ

La programació té un caràcter flexiu i intenta respondre a les necessitats que poden sorgir a l'aula. S'utilitzarà un material didàctic que permet ajustar el procés d'ensenyament-aprenentatge a les diferències individuals de l'alumnat, així com el treball en grups flexibles, activitats de reforç i consolidació.

S'ha de tindre en compte l'alumnat amb necessitats educatives especials, amb dificultats específiques d'aprenentatge, amb altes capacitats intel·lectuals, amb integració tardana en el sistema educatiu i altres amb necessitats no diagnosticades, però que requereixen una atenció específica per estar en risc, per la seua història familiar...

Segons l'alumnat es planificaran els reforços, la ubicació d'espais, la gestió de temps grupals per a afavorir la intervenció individual...

Partint de la diversitat com una de les característiques de la condició humana i el reconeixement de les diferències al procés d'aprenentatge, tindrà en compte els diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat i les diferents cultures presents a la meua aula,.

Així les mesures que es prendran seran les següents:

- Alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge: s'utilitzaran variacions dels recursos materials amb els que es presenten els continguts per tal de facilitar-los el camí i rebre un suport dins de l'aula.
- Alumnat amb altes capacitats intel·lectuals: es faran activitats que els permeti profunditzar, deixant que decideixin ells mateixos els camps en els que els interessa aprofundir. També estaran implicats en la tutorització dels seus companys/es, la qual cosa millora molt positivament el procés d'ensenyament–aprenentatge de tots.
- Alumnat amb necessitats educatives especials: hi ha alumnes que per les seues característiques individuals necessiten ser atesos per la mestra de Pedagogia Terapèutica o el mestre d'Audició i Llenguatge.
- Alumant amb integració tardana al sistema educatiu: es tindrà en compte la seua procedència, el nivell curricular que tinga i si té assolit l'idioma espanyol o no. Segons les seues característiques s'actuarà facilitant el seu aprenentatge de la llengua amb ajuda de la mestra de compensatòria. A l'aula la diversitat cultural es considerat un aspecte positiu que ha enriqueix el procés d'ensenyament–aprenentatge. D'aquesta manera es potencien les aportacions d'aquests alumnes en relació amb els continguts.

10 - METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

10.1 - METODOLOGIA GENERAL

Treballar de manera competencial a l'aula, suposa un canvi metodològic important, el docent passa a ser un gestor de coneixement de l'alumnat i l'alumne/a adquireix un grau de protagonisme més gran.

La LOMLOE estableix dues línies metodològiques i d'actuació clarament definides i, alhora, vinculades entre si, que constitueixen la base sobre la qual es desenvolupa aquest marc curricular:

- El desenvolupament d'un model d'aprenentatge i d'una metodologia d'ensenyament competencials.
- La implementació d'un sistema d'ensenyament inclusiu que tingui en compte tot l'alumnat.

El Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) és l'instrument que, d'una forma prioritària, facilita aquestes dues finalitats educatives i constitueix l'eina metodològica a través de la qual es possibilita el caràcter integrador i inclusiu de l'ensenyament tal com es concep en el nou currículum.

Per això, la LOMLOE:

- Prioritza i defineix com a eix de l'ensenyament i de l'aprenentatge el desenvolupament de la competències de tot l'alumnat.
- Estableix, des d'aquest eix competencial, els principis del DUA com l'instrument d'un ensenyament inclusiu i competencial que facilita el desenvolupament de cada alumna i alumne.

La LOMLOE estableix en el seu Preàmbul la importància de l'aplicació dels principis del DUA

com a element central de l'ensenyament destacant “la necessitat de proporcionar a l'alumnat múltiples mitjans de representació, d'acció i expressió i de formes d'implicació en la informació que se li presenta”.

L'objectiu és oferir una gran diversitat de recursos i propostes que s'adeqüin de la forma el més individualitzada possible a tot l'alumnat. Aquest nou model curricular insisteix, per tant, en la necessitat d'oferir un ensenyament inclusiu a partir d'aquests principis, objectius i pautes:

10.2 - METODOLOGIA ESPECÍFICA

La metodologia a l'aula serà activa, constructiva, globalitzadora i motivadora per a l'alumnat, partint dels coneixements previs perquè l'aprenentatge siga significatiu, fomentant la integració de tots l'alumnat i atenent-los de manera individualitzada segons les seues necessitats, tenint en compte la diversitat de l'aula.

LLENGÜES

L'alumnat s'ha d'iniciar en l'ús del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita, de representació, d'interpretació i de comprensió de la realitat. Cal que dotem l'alumnat de ferramentes perquè puguen desenvolupar-se en contextos múltiples dominant la llengua oral i escrita d'una manera funcional.

Hem de tindre en compte que cada escolar presenta unes fortalezes individuals que cal que continue desenvolupant. Aquestes fortalezes ens ajudaran a definir la predominança de cada una de les intel·ligències pròpies, per la qual cosa les tasques que ha de dur a terme estaran pensades des de la teoria de les Intel·ligències Múltiples per a fer possible que tot l'alumnat arribe a comprendre els continguts que ha d'adquirir per tal d'assolir els objectius d'aprenentatge que pretenem.

En aquesta àrea, els infants s'inicien en el desenvolupament de les habilitats del llenguatge, per a això, hauran de manejar diferents destreses que impliquen el treball en grup col·laboratiu com una manera d'entrenar la capacitat empàtica de posar-se al lloc d'altres persones i saber expressar segons el context i la intenció comunicativa el que pot passar en situacions reals i quotidianes.

Els continguts de l'àrea de les llengües s'organitza al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats a context real. És important que treballem la part competencial de manera que el coneixement es transforme en acció i s'aplique a projectes reals pròxims a l'alumnat.

MATEMÁTICAS

Necesitamos entrenar de manera sistemáticas los procedimientos que conforman el andamiaje de la asignatura. Si bien la finalidad del área es entrenar el razonamiento lógico mediante la resolución de problemas, necesitamos dotar a los alumnos de herramientas para poder desarrollar este aspecto. Para ello necesitamos un cierto grado de entrenamiento individual y trabajo reflexivo de procedimientos básicos de la asignatura: algoritmos de cálculo, propiedades, lenguaje matemático,

operaciones, cálculo mental...

En algunos aspectos del área, sobre todo en aquellos que pretenden el uso sistemático de procesos de razonamiento lógico, el trabajo en grupo colaborativo aporta, además del entrenamiento de habilidades sociales básicas y enriquecimiento personal desde la diversidad, una herramienta perfecta para discutir y profundizar en contenidos de ese aspecto.

Por otro lado, cada alumno parte de unas potencialidades que definen sus inteligencias predominantes, enriquecer las tareas con actividades que se desarrollen desde la teoría de las inteligencias múltiples facilita que todos los alumnos puedan llegar a comprender los contenidos que pretendemos adquirir para el desarrollo de los objetivos de aprendizaje.

En el área de Matemáticas es indispensable la vinculación a contextos reales, así como generar posibilidades de aplicación de los contenidos adquiridos. Para ello, las tareas competenciales facilitan este aspecto, que se podría complementar con proyectos de aplicación de los contenidos.

CONeixEMENT DEL MEDI

L'alumnat s'ha d'iniciar en el coneixement i l'ús algunes de les estratègies i tècniques habituals en l'activitat científica, com l'observació, la identificació, l'anàlisi de problemes, l'organització i el tractament de dades, l'experimentació, la recerca de solucions..., Aquesta àrea també integra diverses disciplines que estudien les persones com a éssers socials i la seua realitat (els aspectes geogràfics, sociològics, econòmics i històrics). L'objectiu és aprendre a viure en societat, coneixent els mecanismes fonamentals de la democràcia i respectant les regles de la vida col·lectiva. Per això, l'alumnat ha d'iniciar-se a conèixer i a utilitzar destreses i estratègies per a poder donar resposta a allò que se li demana, a fi d'aconseguir els objectius proposats.

Hem de tindre en compte que cada alumne/a parteix d'unes fortaleces individuals que cal continuar desenvolupant. Aquestes fortaleces ens ajudaran a definir el predomini de cada una de les seues intel·ligències, per la qual cosa les tasques que es realitzaran estaran pensades des de la teoria de les Intel·ligències múltiples com a possibilitat perquè tot l'alumnat arribe a comprendre aquells continguts que necessita adquirir per a aconseguir els objectius d'aprenentatge que pretenem.

En aquesta àrea l'alumnat s'inicia a posar en pràctica els nous coneixements, a experimentar i a comprovar la seua necessitat i utilitat reflexionant sobre el que s'ha après i traient conclusions per a la seua vida. Per això, el treball en grup cooperatiu serà un dels pilars per a entrenar qüestions d'habilitats socials i aspectes de contingut que ajudaran a consolidar encara més tot el que s'ha treballat.

10.3 - ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE

Per tal d'adaptar-nos a les necessitats educatives de cada alumne/a, en cada situació d'aprenentatge necessitaré utilitzar diferents tipus d'estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.

- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposicions de l'alumnat i del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball especialment aquelles que desenvolupen la competència digital.

A més d'aquestes tindrem en compte altres estratègies importants com:

- Aprendre a aprendre: Instruments de treball per aconseguir una bona gestió d'aula, orientada a millorar la capacitat dels alumnes per aprendre a aprendre, perquè siguin autònoms, perquè segueixin les pautes de funcionament amb un bon clima d'aula. L'objectiu és aconseguir que l'alumne cada vegada sigui més autònom en relació al seu aprenentatge i es fomenti una cohesió social dins de l'aula.
- Treball cooperatiu: Fa que els alumnes treballen i aprenen de forma conjunta, en equip, establint relacions socials positives entre ells i que cada alumne/a se senti responsable del treball a fer.
- Dos mestres a l'aula: Pretén atendre i augmentar el suport a tot l'alumnat de l'aula, adequant la programació i la intervenció per garantir una atenció més personalitzada.
- La tutoria entre iguals: Quan un alumne/a ensenya i l'altre aprèn s'estableix una relació cooperativa entre les parelles d'alumnes, sota el guiatge del mestre. Entenc la tutoria entre iguals com una forma de treball cooperatiu, que pot ser molt eficaç per ensenyar i aprendre a treballar per parelles i per abordar alguns aprenentatges. Suposa èxits considerables per a tots els alumnes
- Racons/tallers: Per tal que l'alumne/a trebal·le de forma autònoma, individual o en parelles, en diferents espais dins de l'aula, amb material divers i amb continguts coneguts

11. SELECCIÓ I ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS I MATERIALS.

En totes les assignatures tenim

- El llibre de l'alumnat.
- La guia didàctica per a la mestra.
- Els recursos fotocopiables: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, fitxes per a millorar la comprensió oral i dictats per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.
- El llibre digital: audició i recursos per a treballar la lectura i activitats interactives per a treballar

els continguts lèxics, gramaticals, ortogràfics, d'expressió i de literatura de la unitat.

- Material propi fabricat: cartells sobre els continguts treballats, fitxes, jocs educatius...
- Ordinador i tabletas.
- Videos, cançons, contes, pel·lícules.
- Pissarra.
- Material d'oficina no inventariable: tissors, retoladors, llapis de colors, folis, cartolines, pegament...

12. ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRENTATGE.

Normalment totes les classes les donem a aula i s'organitza l'espai segons les activitats i exercicis a realitzar tenint en compte el mobiliari, il·luminació, temperatura, materials, el temps disponible...

A la classe treballarem tant de manera individual com per parelles, xicotets o grans grups; d'aquesta manera es fan treballs cooperatius, tutorització per parelles, racons, tallers de lectura...

També hi ha espais compartits amb l'alumnat d'altres etapes educatives dins del centre tant interiors com exteriors. Aquests són:

- Aula de música.
- Aula d'anglès.
- Aules on fem els tallers de matemàtiques i llengües.
- Biblioteca.
- Sala d'informàtica.
- Sala d'usos múltiples.
- Gimnàs.
- Patis

13. UTILITZACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ.

Les TIC en educació obrin una porta als nous models metodològics centrats en l'alumne i l'aprenentatge per investigació, a més, ressalten que les tecnologies s'adapten als interessos de l'alumnat, aconseguint una major motivació a les aules, a causa del dinamisme dels seus serveis (vídeo, àudio i text es conjuguen per a facilitar tasques noves). A més a més, faciliten entorns d'aprenentatge en els quals l'assaig i error i l'anàlisi de l'aprenentatge (autoavaluació) formen part de l'ensenyament.

La utilització d'estratègies educatives atractives per a l'alumnat estimula a aquest i aconsegueix major implicació en les tasques escolars. L'alumnat aconseguirà millors resultats i una visió molt més positiva de l'escola, ja que veu a aquesta com un lloc per a aprendre i viure noves experiències. L'escola ha de ser un lloc en el qual xiquets i xiquetes desenvolupen tot el seu potencial tant físic com mental, ha de propiciar el major aprenentatge possible i per consegüent hem d'obtenir alumnat capaç

d'enfrontar-se a la societat amb les millors garanties d'èxit.

Amb la inclusió de les TIC i la seua correcta utilització aconseguim una escola viva, que garanteix el desenvolupament i que proporciona noves maneres d'aprendre, eliminant barreres espaciotemporals, augmentant les possibilitats d'informació, creant escenaris més atractius, interessants i flexibles per a l'aprenentatge, potenciant l'autoaprenentatge i facilitant una formació permanent.

Amb tot això es potencia una classe en la qual principalment el professorat orienta i l'alumnat és partícip del seu propi aprenentatge i s'esforça per a resoldre els seus propis desafiaments.

Així, podríem dir que les TIC s'apliquen en el procés de ensenyament-aprenentatge amb la utilització de:

- L'ordinador, la pantalla i el projector: treballant amb el llibre digital, realitzant activitats interactives sobre els continguts de cada àrea, visualitzant fotos i vídeos, fent recerca d'informació o posant música.
- Les tablettes: les utilitzem per fer activitats interactives i jocs educatius.
- Aula d'informàtica: cada mestre/a pot apuntar-se en una graella per utilitzar algun dia a la setmana aquesta aula i treballar amb el seu alumnat.

14. FOMENT A LA LECTURA

Llegir és un procés lingüístic cognitiu complex que no sols implica l'habilitat de descodificar fonemes-grafies, sinó també les capacitats de comprendre el text i d'interpretar per part del lector. A més, a això s'afegeix reconèixer el gran nombre de contextos comunicatius i les intencionalitats en què se situen els textos.

En Primària, la lectura és un pilar fonamental des d'on s'erigeixen els altres aprenentatges, la seua òptima adquisició fa que l'alumne es desenvolupe amb èxit en l'àmbit escolar i quotidià i en el desenvolupament de la seua personalitat.

Al començament d'aquesta etapa, l'alumne/a es troba en ple desenvolupament de les destreses o habilitats lectores. El maneig i domini d'aquestes habilitats lectores tan diverses per part de l'alumne/a portarà a l'objectiu últim de l'ensenyança de la lectura: que lliça de manera eficaç.

Per això, la lectura es fomenta diàriament a classe i de diferents maneres:

- Lectura individual: quan hi ha que realitzar qualsevol activitat o quan cada alumne agafa un llibre de classe i llig tranquil·lament.
- Lectura conjunta: totes les setmanes es fan lectures de manera conjunta. Després traiem conclusions i fem comprensió i expressió oral.
- Projecte de llengües: l'alumnat treballa l'expressió oral i escrita així com la comprensió oral i escrita i es fan tertúlies literàries en tallers d'una sessió setmanal.

- Aquest curs, com es fa tots els anys, els alumnes fan una visita a la biblioteca publica del Grau.

1- Inadequat	1- Ha de millorar	2- Adequat	3- Molt adequat	4- Excelent
--------------	-------------------	------------	-----------------	-------------

RÚBRICA LLIBRETA

UNITAT: _____

AREA: _____

ALUMNAT	PORTADA	ORDRE	NETEJA	LLETRA	ACTIVITATS	PORTA LLIBRETA A DIARI	GLOBAL

1- Inadequat	1- Ha de millorar	2- Adequat	3- Molt adequat	4- Excelent
--------------	-------------------	------------	-----------------	-------------

RÚBRICA D'AVALUACIÓ

UNITAT: _____

ÀREA: _____

[illegible]

0- Inadequat	1- Ha de millorar	2- Adequat	3- Molt adequat	4- Excelent
--------------	-------------------	------------	-----------------	-------------

ANNEX 1

CASTELLÀ

T R I M E S T R E	TIPOLOGIA TEXTUAL	C. ORAL	C. ESCRITA	E. ORAL	E. ESC RITA	GRAMÀTICA	LÈXIC	ORTOGRAFIA	CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	EDUCACIÓ LITERÀRIA	PLA LECTOR
	Relació amb CE	CE 2,6,7	CE 3,6,7,8	CE4,6,7	CE 5,6,7	CE2,3,4,5	CE2,3,4,5	CE3,5	CE1,2,3,4,5,7	CE9	CE8
1	DESCRIPTIU	Essers fantàstics Descripció d'un ésser fantàstic				Articles: indefinits El verb mode indicatiu (present). Concordança gènere i nombre en substantius, adjectius, articles i pronoms personals. Identificació d'oracions simples segons la intenció de l'emissor.	Paraules polisèmiques	R – RR Majúscules i minúscules Ordre alfabètic El so de la G	Característiques lingüístiques diferencials de les llengües cooficials.	Ús de diverses fonts per ampliar els seus coneixements (diccionaris, ferramentes TIC) Identificació de la terminologia literària: comparació, jocs de paraules, hipèrbole	
2	CONVERSACIONAL	Enquesta Escenificació del procés de l'enquesta				Verb (present, futur i passat) mode indicatiu. Subjecte i predicat. Ordre dels elements de l'oració.	Ús d'abreviatures. Sigles.	El so de la J i G B-V	Conscienciació de les variants lingüístiques de les diferents llengües en l'escola.	Interpretació de trets lingüístics i no lingüístics.	
3	INSTRUCTIU	Receptes Explicar una recepta				Identificació de l'infinitiu dels verbs extrets de diferents produccions orals i escrites. Identificació de l'arrel i de la desinència de verbs regulars a partir del seu infinitiu. Identificació d'oracions simples segons la intenció de l'emissor	Connectors temporals Numerals Paraules polisèmiques	CH	Exposició d'idees (TIC). Desenvolupament de projectes en equip.	Ús de fonts per ampliar informació	

VALENCIÀ											
T R I M E S T R E	TIPOLOGIA TEXTUAL	C. ORAL	C. ESCRITA	E. ORAL	E. ESCRITA	GRAMÀTICA	LÈXIC	ORTOGRAFIA	CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	EDUCACIÓ LITERÀRIA	PLA LECTOR
	Relació amb CE	CE2,6,7	CE3,6,7,8	CE4,6,7	CE5,6,7	CE2,3,4,5	CE2,3,4,5	CE3,5	CE1,2,3,4,5,7	CE9	CE8
1	NARRATIU	El conte				Classes de noms: concrets/ abstractes Concordança de gènere i nombres en subst, adj, articles i pron pers. El verb (passat) Subjecte i predicat Ordre dels elements de l'oració	Connectors narratius Gentilicis P. simples/ compostes i derivades (prefixos i sufixos)	Separació de paraules Ordre alfabètic	Estructura del text en paràgrafs Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.	Elements narrat.: narrador, pers. ppals i secund, espai i temps.	
2	RETÒRIC	Frases fetes i acudits Concurs d'acudits				Paraules invariables i homònimes. Concordança de gènere i nombre, en substantius, adjectius, articles i pronoms personals. Reconeixement del temps verbal empleat en produccions orals i escrites. Estructura i ús del diccionari.	Tabú i eufemismes	Separació de síl·labes. Apòstrof. S sorda i S sonora.	Bones formes d'interacció verbal.	La rima i el ritme en poemes i cançons. Dramatització.	
3	EXPOSITIU	Anuncis Espot publicitari				Famílies lèxiques: paraules primitives i derivades. Subjecte i predicat. Ordre dels elements de l'oració. Identificació d'oracions simples , segons la intenció de l'emissor. Segmentació de paraules en síl·labes. Distinció de la síl·laba tònica. Classificació de les paraules pel nombre de síl·labes , i pel lloc que ocupa la síl·laba tònica. Paraules polisèmiques. Concordança de gènere i nombre entre les paraules de l'oració.	Paraules invariables i homònimes	Ús de la X. Reconeixement de la síl·laba tònica de les paraules.	Característiques lingüístiques diferencials de les llengües cooficials.	Ús de fonts per a ampliar coneixements.	